

I Z V J E Š Č E

**O ŽENAMA S INVALIDITETOM
U REPUBLICI HRVATSKOJ**



**HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO**

Siječanj 2022.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Zagreb, Rockefellerova 7**

IZVJEŠĆE

O ŽENAMA S INVALIDITETOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Autor:

doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.
specijalist javnog zdravstva, znanstveni suradnik

Suradnice:

Martina Ivanić, dipl. med. sestra
Natalie-Tanja Petreski
Manuela Radošević
Sandra Šafaric Tičak, inf.
dr. sc. Ana Vuljanić, univ. mag. admin. sanit.

Zagreb, siječanj 2022. godine

SADRŽAJ:

UVOD	4
Izvori podataka.....	4
1. REPUBLIKA HRVATSKA	5
1.1. Opći sociodemografski podaci	5
1.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	7
2. BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA.....	10
2.1. Opći sociodemografski podaci	10
2.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti.....	11
3. BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA.....	14
3.1. Opći sociodemografski podaci	14
3.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti.....	15
4. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA.....	18
4.1. Opći sociodemografski podaci	18
4.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	19
5. GRAD ZAGREB.....	22
5.1. Opći sociodemografski podaci	22
5.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	22
6. ISTARSKA ŽUPANIJA	25
6.1. Opći sociodemografski podaci	25
6.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	27
7. KARLOVAČKA ŽUPANIJA	29
7.1. Opći sociodemografski podaci	29
7.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	30
8. KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA	33
8.1. Opći sociodemografski podaci	33
8.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	34
9. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	37
9.1. Opći sociodemografski podaci	37
9.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	39
10. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	41
10.1. Opći sociodemografski podaci	41
10.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	42
11. MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	44
11.1. Opći sociodemografski podaci	44
11.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	45
12. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	48
12.1. Opći sociodemografski podaci	48
12.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	50
13. POžeŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	52
13.1. Opći sociodemografski podaci	52
13.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	53
14. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	55
14.1. Opći sociodemografski podaci	55
14.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	57
15. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	59
15.1. Opći sociodemografski podaci	59
15.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	60
16. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	63
16.1. Opći sociodemografski podaci	63
16.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	66
17. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	68
17.1. Opći sociodemografski podaci	68
17.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	69

18. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	72
18.1. Opći sociodemografski podaci	72
18.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	73
19. VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA.....	76
19.1. Opći sociodemografski podaci	76
19.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	77
20. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	79
20.1. Opći sociodemografski podaci	79
20.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	80
21. ZADARSKA ŽUPANIJA	83
21.1. Opći sociodemografski podaci	83
21.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	85
22. ZAGREBAČKA ŽUPANIJA.....	87
22.1. Opći sociodemografski podaci	87
22.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	89

Uvod

Prema procjenama Ujedinjenih naroda problem invalidnosti je mnogo rašireniji nego što se inače misli; od deset stanovnika svake zemlje bar je jedan u izvjesnoj mjeri osoba s invaliditetom. Raspolaganje odgovarajućim podacima o dizabilitetu – invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Uostalom, unapređenje razine zdravlja pučanstva ima za cilj i dodavanje života godinama, odnosno povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta. Hrvatska je prepoznajući taj problem donijela Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registrat se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a počeo je s radom 2002. godine. **Prema navedenom Zakonu invaliditet je trajno ograničenje, smanjenje ili gubitak sposobnosti (koje proizlazi iz oštećenja zdravlja) neke fizičke aktivnosti ili psihičke funkcije primjerene životnoj dobi osobe i odnosi se na sposobnosti, u obliku složenih aktivnosti i ponašanja, koje su općenito prihvaćene kao bitni sastojci svakodnevnog života.**

Izvori podataka

Podaci se u Registrat prikupljaju iz:

a) *Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje*

Registrat preuzima kvartalno podatke od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u elektronskom obliku o korisnicima invalidskih mirovin te osobama koje temeljem tjelesnog oštećenja ostvaruju materijalna prava iz tog Zavoda.

b) *Ministarstva hrvatskih branitelja*

Registrat preuzima kvartalno podatke o hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata u elektronskom obliku te podatke za ratne vojne invalide II svjetskog rata, za osobe nastrandale na služenju vojnog roka od 15. svibnja 1945. do 17. kolovoza 1990., mirnodopske i civilne invalide iz Domovinskog rata, II svjetskog rata i porača.

c) *Socijalne skrbi*

Centri za socijalnu skrb općina dostavljaju preslike obrasca "Nalaz i mišljenje" prvostupanjskih tijela vještačenja.

d) *Prosvjete*

Županijski uredi za obrazovanje dostavljaju presliku rješenja o primjerenom obliku školovanja. Liječnici u povjerenstvu za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta u sustavu školstva prijavu vrše na obrascu "Obrazac o invaliditetu". Ministarstvo znanosti i obrazovanja dostavlja presliku Drugostupanjskog tijela vještačenja o primjerenom obliku školovanja.

e) *Zdravstva*

Primarna zdravstvena zaštita i specijalističko-konzilijskna zdravstvena zaštita prijavu dostavljaju na Obrascu o invaliditetu koji je propisan Pravilnikom o obrascu za dostavljanje podataka Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 07/02). Hrvatski zavod za javno zdravstvo (Služba za socijalnu medicinu) dostavlja godišnju bazu podataka hospitalizacija i bazu podataka o umrlima.

f) *Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijanja*

Temeljem čl. 6 st. 2. Pravilnika o znaku pristupačnosti (NN 16/05), nadležna tijela državne uprave dostavljaju kopije rješenja o znaku pristupačnosti Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom. Temeljem Pravilnika o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine (NN 143/06), nadležno ministarstvo dostavlja kopije rješenja o oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom.

g) *Zavoda za vještačenje i profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom*

Zavod za vještačenje i profesionalnu rehabilitaciju dostavlja nalaz i mišljenje jedinstvenog tijela vještačenja.

Izvješće o ženama s invaliditetom sadrži prikaze općih sociodemografskih parametara te podatke o vrstama oštećenja i oštećenjima funkcionalnih sposobnosti za RH te za svaku županiju zasebno. Sve obrade iz ovog izvještaja rađene su sa stanjem na dan 16.11.2021. godine i u potpunosti su prilagođene novom načinu vještačenja, te nema mogućnosti za podatke koji su se nekad prikupljali po starom načinu utvrđivanja invaliditeta. Iz navedenog razloga se ne može primjerice napraviti obrada prema završenom stupnju obrazovanja i životnim uvjetima (Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom to nema kao obavezno polje prilikom vještačenja). Važno je ovdje istaknuti i metodologiju izračuna prevalencija. Za izračun prevalencije invaliditeta u RH i po županijama korišteni su parametri Hrvatskog registra o osobama s invaliditetom te službene procjene broja stanovnika Državnog zavoda za statistiku za 2020. godinu.

1. Republika Hrvatska

1.1. Opći sociodemografski podaci

U Hrvatskoj, stanje na dan 16.11.2021., živi 255236 žena s invaliditetom (42,8% od ukupnog broja osoba s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine oko 12,3% ukupnog stanovništva ženskog spola RH (tablica 2) - vidi napomenu o načinu izračuna prevalencije ispod tablice 2. Najveći broj žena s invaliditetom, njih 126746 (50%), je u doboj skupini 65+, dok je 101889 (40%) žena u radno-aktivnoj dobi, 20-64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan i u dječjoj dobi, 0-19 godina, i to u udjelu od 10%. Najveći broj žena s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. U te dvije županije živi 32,1% od ukupnog broja žena s invaliditetom (tablica 1). No ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu županije dolazimo do podatka da je najveći udio u Krapinsko-zagorskoj županiji, s time da je najviša prevalencija u dječjoj dobi u Sisačko-moslavačkoj županiji, a u radno-aktivnoj dobi te u dobi iznad 65 godina u Krapinsko-zagorskoj županiji (tablica 2).

Tablica 1. Prikaz broja žena s invaliditetom prema županijama prebivališta i dobnim skupinama

ŽUPANIJA PREBIVALIŠTA	Dobne skupine			Ukupno
	0-19	20-64	65+	
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	680	3306	4033	8019
BRODSKO-POSAVSKA	743	3068	3318	7129
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	590	2181	2457	5228
GRAD ZAGREB	5989	19975	26860	52824
ISTARSKA	803	3935	4289	9027
KARLOVAČKA	796	2882	4054	7732
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	932	3231	3212	7375
KRAPINSKO-ZAGORSKA	934	4313	4999	10246
LIČKO-SENJSKA	192	968	1418	2578
MEĐIMURSKA	1063	3405	2471	6939
OSJEČKO-BARANJSKA	1684	7586	7179	16449
POŽEŠKO-SLAVONSKA	386	1995	2268	4649
PRIMORSKO-GORANSKA	1319	5474	8335	15128
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1321	3977	5093	10391
SPLITSKO-DALMATINSKA	3010	10852	15288	29150
ŠIBENSKO-KNINSKA	522	2527	4628	7677
VARAŽDINSKA	1110	4902	5705	11717
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	475	2095	2175	4745
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	797	3552	3590	7939
ZADARSKA	845	2846	3835	7526
ZAGREBAČKA	2278	7557	7865	17700
Nespecificirano	132	1262	3674	5068
Ukupno	26601	101889	126746	255236

Napomena:

1. Obrada podataka moguća je i po petogodišnjim dobnim skupinama
2. Nespecificirano – županija prebivališta nije navedena ili mjesto prebivališta nije u službenom šifrarniku naselja

Tablica 2. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ženskom stanovništvu županije te u pojedinim dobnim skupinama – prevalencija invaliditeta na 100 žena

Županija prebivališta	Prevalencija Invaliditeta (%)	Prevalencija invaliditeta u dobroj skupini 0-19 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobroj skupini 20-64 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobroj skupini 65+ (%)
KRAPINSKO-ZAGORSKA	16,3	8,4	11,7	33,0
ŠIBENSKO-KNINSKA	15,6	6,2	9,6	31,9
BELOVARSKO-BILOGORSKA	15,0	6,8	11,2	29,3
SISAČKO-MOSLAVAČKA	14,3	10,2	10,0	25,6
POŽEŠKO-SLAVONSKA	14,2	6,2	11,0	27,0
VARAŽDINSKA	14,0	7,2	10,1	28,7
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	13,7	9,3	10,6	24,1
KARLOVAČKA	13,4	8,1	9,0	25,7
SPLITSKO-DALMATINSKA	12,8	7,0	8,3	28,7
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	12,8	6,9	9,9	24,4
MEDIMURSKA	12,6	9,3	10,9	19,8
GRAD ZAGREB	12,4	7,8	7,9	27,6
LIČKO-SENSJSKA	11,9	5,2	8,3	22,5
OSJEČKO-BARANJSKA	11,9	6,8	9,4	21,6
ZAGREBAČKA	11,2	7,7	8,3	21,3
PRIMORSKO-GORANSKA	10,5	5,9	6,7	21,0
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	10,5	5,5	8,5	18,8
BRODSKO-POSAVSKA	10,4	5,7	8,0	19,6
ZADARSKA	8,9	5,3	6,0	17,9
ISTARSKA	8,5	4,7	6,4	15,5
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	8,4	5,0	6,3	15,9
Republika Hrvatska	12,3	7,1	8,6	24,9

Napomena:

- za izračun ukupne prevalencije u RH, prevalencije po županijama te prevalencije po dobnim skupinama korišteni su podaci iz tablice 1 ovoga biltena te rezultati Procjene stanovništva za 2020. (Državni zavod za statistiku, 2021.)

Prema podacima Očeviđnika zaposlenih osoba s invaliditetom, u RH su zabilježeni podaci za 12279 osoba ženskog spola (49,9% od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom) pri čemu 5570 žena s invaliditetom zadovoljava kriterije Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očeviđnika zaposlenih osoba s invaliditetom (NN 75/18) i poslodavac ih može računati u kvoti. Napominjemo da je točan podatak o zaposlenim osobama s invaliditetom u nadležnosti Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U Hrvatski registar o osobama s invaliditetom pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 17009 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U RH žive 1464 braniteljice s invaliditetom. Zabilježeno je i 1018 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

1.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su višestrukna oštećenja, oštećenja drugih organa te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 3.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 3.b.

Tablica 3.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Višestrukna oštećenja	82405	32,3	398
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	79869	31,3	386
Oštećenja lokomotornog sustava	79597	31,2	384
Mentalna oštećenja	52259	20,5	252
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	50606	19,8	244
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	17797	7,0	86
Intelektualna oštećenja	12909	5,1	62
Oštećenja vida	9194	3,6	44
Oštećenja sluha	6887	2,7	33
Oštećenja perifernog živčanog sustava	6469	2,5	31
Poremećaji iz spektra autizma	822	0,3	4
Gluhosljepoča	72	0	0,3

Tablica 3.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Višestrukna oštećenja	7590	31270	43545
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	3055	31780	45034
Oštećenja lokomotornog sustava	1358	29375	48864
Mentalna oštećenja	2974	25377	23908
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5916	16804	27886
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	10886	6013	898
Intelektualna oštećenja	3405	8536	968
Oštećenja vida	806	3274	5114
Oštećenja sluha	665	2718	3504
Oštećenja perifernog živčanog sustava	251	3360	2858
Poremećaji iz spektra autizma	570	243	9
Gluhosljepoča	7	25	40

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zločudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatijskih bolesti (M00-M25) i dorzopatijskih bolesti (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Također načinom prikaza dolazimo do podataka da je u RH oko 6,2% od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještina kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 7598 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 22 braniteljice Domovinskog rata, dok 21 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 4 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 4. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	14591
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	13448
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	745
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	302
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	765
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	10042
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	7374
H90-H95	Drugi poremećaji uha	6775
Q90	Down sindrom	880
S48	Amputacija obje nadlaktice	13
S58	Amputacija obje podlaktice	3
S68	Amputacija obje šake	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	8
S88	Amputacija obje potkoljenice	19
S98	Amputacija oba stopala	4
G35*	Multipla skleroza	2672

* Napomena za multiplu sklerozu: Ovdje su iskazane osobe ženskog spola s multiplom sklerozom koje su vještačene u nekom od tijela vještačenja i ostvaruju određena invalidska prava. Ukupan broj osoba ženskog spola s multiplom sklerozom je znatno veći i u skladu je s rezultatima istraživanja koje je HZJZ proveo u suradnji sa Savezom društava multiple skleroze Hrvatske te taj broj iznosi 4394 (bez podjele po županijama). Ovo je važno istaknuti jer su niže navedeni podaci o osobama ženskog spola s multiplom sklerozom po županijama podaci samo za one osobe ženskog spola koje su prošle postupak vještačenja i upisane su u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom. Podaci navedenog istraživanja biti će novelirani ove godine.

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom u RH su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 5.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 5.a i 5.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 5.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	8442	14946	19759	6239	168	49554
Psihičke bolesti	1843	3309	3724	1480	34073	44429
Tjelesno oštećenje	3969	5871	4731	2571	13	17155
Poremećaj glasa, jezika i govora	232	480	247	210	13571	14740
Intelektualne teškoće	438	706	1125	1720	7955	11944
Oštećenje vida	1014	936	731	743	4792	8216
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	6490
Kronične bolesti kod djece	468	2171	2543	1294	7	6483
Oštećenje sluha	573	682	598	243	3291	5387
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	581	1405	1884	577	318	4765
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	117	344	268	729
Gluhoslijepoča	-	-	3	13	1	17

Tablica 5.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	957	22844	25753
Psihičke bolesti	1632	21865	20932
Tjelesno oštećenje	836	6599	9720
Poremećaj glasa, jezika i govora	8857	5391	492
Intelektualne teškoće	2817	8177	950
Oštećenje vida	641	2850	4725
Višestruke teškoće	3514	2924	52
Kronične bolesti kod djece	6483	-	-
Oštećenje sluha	522	2267	2598
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	4765	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	496	224	9
Gluhoslijepoća	1	11	5

2. Bjelovarsko-bilogorska županija

2.1. Opći sociodemografski podaci

U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 8019 žena s invaliditetom (3,1% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 15% ukupnog stanovništva ženskog spola Bjelovarsko-bilogorske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 4033 (50%), su u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 8% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Bjelovarsko-bilogorska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i ukupnu prevalenciju, a malo ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Bjelovarsko-bilogorske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 6 i 7.

Iz Bjelovarsko-bilogorske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjenom obliku školovanja za 691 osobu ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjenog oblika školovanja. U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji žive 23 braniteljice s invaliditetom te 21 osoba ženskog spola koja ima posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili je civilni invalid rata i porača.

Tablica 6. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ženskom stanovništvu gradova Bjelovarsko-bilogorske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
BJELOVAR	2974	1,2	14
GAREŠNICA	760	0,3	4
DARUVAR	711	0,3	3
ČAZMA	467	0,2	2
GRUBIŠNO POLJE	392	0,2	2
ROVIŠĆE	279	0,1	1
NOVA RAČA	225	0,1	1
KAPELA	192	0,1	1
IVANSKA	180	0,1	1
VELIKO TROJSTVO	180	0,1	1
ĐULOVAC	173	0,1	1
ŠTEFANJE	168	0,1	1
DEŽANOVAC	159	0,1	1
VELIKI GRĐEVAC	154	0,1	1
KONČANICA	150	0,1	1
ŠANDROVAC	143	0,1	1
SIRAC	140	0,1	1
HERCEGOVAC	136	0,1	1
BEREK	120	0	1
VELIKA PISANICA	106	0	0,5
ZRINSKI TOPOLOVAC	78	0	0,4
VELIKA TRNOVITICA	67	0	0,3
SEVERIN	65	0	0,3
Ukupno	8019		

Tablica 7. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Bjelovarsko-bilogorske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BEREK	10	48	62
BJELOVAR	241	1226	1507
ČAZMA	46	186	235
DARUVAR	51	300	360
DEŽANOVAC	10	69	80
ĐULOVAC	14	88	71
GAREŠNICA	53	331	376
GRUBIŠNO POLJE	43	150	199
HERCEGOVAC	13	52	71
IVANSKA	21	59	100
KAPELA	14	74	104
KONČANICA	7	68	75
NOVA RAČA	14	85	126
ROVIŠĆE	35	129	115
SEVERIN	5	16	44
SIRAČ	12	77	51
ŠANDROVAC	21	51	71
ŠTEFANJE	21	68	79
VELIKA PISANICA	9	37	60
VELIKA TRNOVITICA	5	27	35
VELIKI GRĐEVAC	15	68	71
VELIKO TROJSTVO	14	73	93
ZRINSKI TOPOLOVAC	6	24	48

2.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Bjelovarsko-bilogorske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 8.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 8.b.

Tablica 8.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Višestruka oštećenja	3316	1,3	16
Oštećenja lokomotornog sustava	3254	1,3	16
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	2852	1,1	14
Mentalna oštećenja	1622	0,6	8
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1525	0,6	7
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	656	0,3	3
Intelektualna oštećenja	606	0,2	3
Oštećenja vida	365	0,1	2
Oštećenja sluha	258	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	230	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	19	0	0,1
Gluhosljepoća	1	0	0

Tablica 8.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Višestruka oštećenja	219	1138	1959
Oštećenja lokomotornog sustava	30	1051	2173
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	55	994	1803
Mentalna oštećenja	80	731	811
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	90	548	887
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	404	233	19
Intelektualna oštećenja	153	407	46
Oštećenja vida	20	135	210
Oštećenja sluha	14	86	158
Oštećenja perifernog živčanog sustava	9	112	109
Poremećaji iz spektra autizma	10	6	3
Gluhosljepoća	0	0	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji 0,2% od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 311 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U tablici 9 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 9. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	492
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	366
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	16
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	9
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	18
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	297
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	291
H90-H95	Drugi poremećaji uha	258
Q90	Down sindrom	19
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
G35	Multipla skleroza	63

Izvješće o ženama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Bjelovarsko-bilogorske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 10.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 10.a i 10.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 10.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	555	763	565	112	5	2000
Psihičke bolesti	126	188	113	41	953	1421
Tjelesno oštećenje	176	265	143	55	0	639
Poremećaj glasa, jezika i govora	11	13	6	8	565	603
Intelektualne teškoće	20	32	36	34	450	572
Oštećenje vida	63	34	24	16	191	328
Oštećenje sluha	51	33	6	5	115	210
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	172
Kronične bolesti kod djece	19	48	37	23	0	127
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	16	22	13	5	13	69
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	0	10	8	18

Tablica 10.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	16	860	1124
Psihičke bolesti	53	640	728
Tjelesno oštećenje	21	189	429
Poremećaj glasa, jezika i govora	380	214	9
Intelektualne teškoće	134	392	46
Oštećenje vida	12	119	197
Oštećenje sluha	8	73	129
Višestruke teškoće	82	90	0
Kronične bolesti kod djece	127	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	69	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	9	6	3

3. Brodsko-posavska županija

3.1. Opći sociodemografski podaci

U Brodsko-posavskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 7129 žena s invaliditetom (2,8% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 10,4% ukupnog stanovništva ženskog spola Brodsko-posavske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 3318 (47%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Brodsko-posavska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Brodsko-posavske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 11 i 12.

Iz Brodsko-posavske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 579 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Brodsko-posavskoj županiji živi 78 braniteljica s invaliditetom te 67 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 11. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ženskom stanovništvu gradova Brodsko-posavske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
SLAVONSKI BROD	2722	1,1	13
NOVA GRADIŠKA	864	0,3	4
STARO PETROVO SELO	306	0,1	1
REŠETARI	282	0,1	1
SIBINJ	259	0,1	1
NOVA KAPELA	240	0,1	1
CERNIK	239	0,1	1
OKUČANI	226	0,1	1
ORIOVAC	217	0,1	1
GARČIN	168	0,1	1
VRBJE	152	0,1	1
GORNJI BOGIĆEVCI	120	0	1
BEBRINA	113	0	0,5
DONJI ANDRIJEVCI	110	0	0,5
DAVOR	105	0	0,5
BRODSKI STUPNIK	96	0	0,5
VRPOLJE	96	0	0,5
BUKOVLJE	94	0	0,5
PODCRKAVLJE	94	0	0,5
OPRISAVCI	90	0	0,4
VELIKA KOPANICA	86	0	0,4
GORNJA VRBA	82	0	0,4
KLAKAR	74	0	0,4
SIKIREVCI	72	0	0,3
DRAGALIĆ	66	0	0,3
STARA GRADIŠKA	64	0	0,3
GUNDINCI	46	0	0,2
SLAVONSKI ŠAMAC	46	0	0,2
Ukupno	7129		

Tablica 12. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Brodsko-posavske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BEBRINA	24	52	37
BRODSKI STUPNIK	11	48	37
BUKOVLJE	13	44	37
CERNIK	19	92	128
DAVOR	13	47	45
DONJI ANDRIJEVCI	12	54	44
DRAGALIĆ	6	30	30
GARČIN	27	77	64
GORNJA VRBA	13	40	29
GORNJI BOGIČEVCI	14	40	66
GUNDINCI	5	23	18
KLAKAR	12	37	25
NOVA GRADIŠKA	71	361	432
NOVA KAPELA	24	75	141
OKUČANI	18	87	121
OPRISAVCI	9	34	47
ORIOVAC	26	93	98
PODCRKAVLJE	10	49	35
REŠETARI	28	124	130
SIBINJ	30	121	108
SIKIREVCI	13	32	27
SLAVONSKI BROD	264	1208	1250
SLAVONSKI ŠAMAC	5	20	21
STAROGRAĐANSKI	4	26	34
STARO PETROVO SELO	33	113	160
VELIKA KOPANICA	10	35	41
VRBJE	16	58	78
VRPOLJE	13	48	35

3.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Brodsko-posavske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su višestruka oštećenja te oštećenja drugih organa (tablica 13.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 13.b.

Tablica 13.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Višestruka oštećenja	2659	1,0	13
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	2589	1,0	12
Oštećenja lokomotornog sustava	2356	0,9	11
Mentalna oštećenja	1470	0,6	7
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1382	0,5	7
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	685	0,3	3
Intelektualna oštećenja	602	0,2	3
Oštećenja vida	291	0,1	1
Oštećenja sluha	219	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	182	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	39	0	0,2
Gluhosljeopoća	5	0	0

Tablica 13.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Višestruka oštećenja	254	1135	1270
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	111	1059	1419
Oštećenja lokomotornog sustava	52	888	1416
Mentalna oštećenja	75	793	602
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	150	571	661
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	371	270	44
Intelektualna oštećenja	112	428	62
Oštećenja vida	31	106	154
Oštećenja sluha	18	91	110
Oštećenja perifernog živčanog sustava	5	103	74
Poremećaji iz spektra autizma	28	11	0
Gluhosljepoća	0	1	4

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju ishemiskim bolestima srca (I20-I25) te skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Brodsko-posavskoj županiji županiji 0,1%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 138 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i 2 braniteljice Domovinskog rata.

U tablici 14 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 14. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	428
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	502
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	36
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	14
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	27
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	433
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	261
H90-H95	Drugi poremećaji uha	219
Q90	Down sindrom	35
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	69

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Brodsko-posavske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 15.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 15.a i 15.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 15.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	157	451	544	266	3	1421
Psihičke bolesti	27	84	69	15	978	1173
Poremećaj glasa, jezika i govora	5	13	7	2	538	565
Intelektualne teškoće	11	36	23	30	450	550
Tjelesno oštećenje	49	112	76	33	0	270
Oštećenje vida	12	24	20	14	186	256
Kronične bolesti kod djece	15	87	71	78	0	251
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	213
Oštećenje sluha	17	14	8	7	135	181
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	2	28	21	8	11	70
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	8	12	14	34

Tablica 15.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	25	552	844
Psihičke bolesti	32	659	482
Poremećaj glasa, jezika i govora	280	245	40
Intelektualne teškoće	80	411	59
Tjelesno oštećenje	16	96	158
Oštećenje vida	25	92	139
Kronične bolesti kod djece	251	-	-
Višestruke teškoće	101	112	0
Oštećenje sluha	16	77	88
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	70	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	24	10	0
Kronične bolesti	25	552	844

4. Dubrovačko-neretvanska županija

4.1. Opći sociodemografski podaci

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 5228 žena s invaliditetom (2% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 8,4% ukupnog stanovništva ženskog spola Dubrovačko-neretvanske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 2457 (47%), je u dobnjoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11% prisutan je i u dječoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Dubrovačko-neretvanska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Dubrovačko-neretvanske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 16 i 17.

Iz Dubrovačko-neretvanske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 332 osobe ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji živi 28 braniteljica s invaliditetom te 25 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 16. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ženskom stanovništvu gradova Dubrovačko-neretvanske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
DUBROVNIK	1734	0,7	8
METKOVIĆ	888	0,3	4
PLOČE	647	0,3	3
KONAVLE	278	0,1	1
ŽUPA DUBROVAČKA	271	0,1	1
KORČULA	201	0,1	1
OPUZEN	162	0,1	1
VELA LUKA	160	0,1	1
BLATO	129	0,1	1
KULA NORINSKA	106	0	0,5
OREBIĆ	101	0	0,5
SLIVNO	96	0	0,5
STON	90	0	0,4
DUBROVAČKO PRIMORJE	86	0	0,4
POJEZERJE	58	0	0,3
ZAŽABLJE	41	0	0,2
LUMBARDA	40	0	0,2
MLJET	31	0	0,1
SMOKVICA	30	0	0,1
TRPANJ	29	0	0,1
LASTOVO	28	0	0,1
JANJINA	22	0	0,1
Ukupno	5228		

Tablica 17. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Dubrovačko-neretvanske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BLATO	19	47	63
DUBROVAČKO PRIMORJE	9	35	42
DUBROVNIK	221	764	749
JANJINA	1	7	14
KONAVLE	27	120	131
KORČULA	28	78	95
KULA NORINSKA	15	37	54
LASTOVO	3	8	17
LUMBARDA	9	15	16
METKOVIĆ	107	367	414
MLJET	3	10	18
OPUZEN	13	54	95
OREBIĆ	5	53	43
PLOČE	42	247	358
POJEZERJE	8	21	29
SLIVNO	8	49	39
SMOKVICA	3	14	13
STON	4	34	52
TRPANJ	2	11	16
VELA LUKA	20	65	75
ZAŽABLJE	6	12	23
ŽUPA DUBROVAČKA	37	133	101

4.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Dubrovačko-neretvanske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja drugih organa te višestruka oštećenja (tablica 18.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 18.b.

Tablica 18.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	1738	0,7	8
Višestruka oštećenja	1539	0,6	7
Oštećenja lokomotornog sustava	1370	0,5	7
Mentalna oštećenja	1254	0,5	6
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	856	0,3	4
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	360	0,1	2
Intelektualna oštećenja	250	0,1	1
Oštećenja vida	203	0,1	1
Oštećenja sluha	152	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	109	0	1
Poremećaji iz spektra autizma	22	0	0,1
Gluhosljepoča	1	0	0

Tablica 18.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	101	722	915
Višestruka oštećenja	128	624	787
Oštećenja lokomotornog sustava	30	471	869
Mentalna oštećenja	66	597	591
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	127	377	352
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	202	143	15
Intelektualna oštećenja	54	172	24
Oštećenja vida	19	72	112
Oštećenja sluha	24	60	68
Oštećenja perifernog živčanog sustava	4	60	45
Poremećaji iz spektra autizma	16	6	0
Gluhosljepoća	1	0	0

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 195 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i 2 braniteljice Domovinskog rata.

U tablici 19 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 19. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	322
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	363
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	20
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	5
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	25
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	268
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	166
H90-H95	Drugi poremećaji uha	152
Q90	Down sindrom	36
G35	Multipla skleroza	59

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Dubrovačko-neretvanske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 20.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 20.a i 20.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 20.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	14	38	99	49	900	1100
Kronične bolesti	85	286	518	198	3	1090
Poremećaj glasa, jezika i govora	0	3	1	2	302	308
Tjelesno oštećenje	43	100	89	60	0	292
Intelektualne teškoće	0	5	19	52	158	234
Kronične bolesti kod djece	10	76	82	51	0	219
Oštećenje vida	13	18	19	26	109	185
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	5	29	53	30	11	128
Oštećenje sluha	3	18	17	7	78	123
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	111
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	0	12	8	20

Tablica 20.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Psihičke bolesti	34	530	536
Kronične bolesti	7	526	557
Poremećaj glasa, jezika i govora	160	136	12
Tjelesno oštećenje	12	126	154
Intelektualne teškoće	47	163	24
Kronične bolesti kod djece	219	-	-
Oštećenje vida	13	65	107
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	128	-	-
Oštećenje sluha	22	47	54
Višestruke teškoće	45	66	0
Poremećaji iz autističnog spektra	14	6	0

5. Grad Zagreb

5.1. Opći sociodemografski podaci

U Gradu Zagrebu, stanje na dan 16.11.2021., žive 52824 žene s invaliditetom (20,7% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 12,4% ukupnog stanovništva ženskog spola Grada Zagreba (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 26860 (51%), je u doboj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola Grada Zagreba, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Grad Zagreb ispod prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, a iznad prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu Grada Zagreba te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 21 i 22.

Tablica 21. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu Grada Zagreba – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
GRAD ZAGREB	52824	20,7	255

Tablica 22. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama u Gradu Zagrebu

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
GRAD ZAGREB	5989	19975	26860

Iz Grada Zagreba, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 3131 osobu ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Gradu Zagrebu živi 188 braniteljica s invaliditetom te 121 osoba ženskog spola koja ima posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili je civilni invalid rata i porača.

5.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Grada Zagreba, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te višestruka oštećenja (tablica 23.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 23.b.

Tablica 23.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja lokomotornog sustava	14551	5,7	70
Višestruka oštećenja	14418	5,6	70
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	13846	5,4	67
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	13211	5,2	64
Mentalna oštećenja	9632	3,8	46
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	3881	1,5	19
Intelektualna oštećenja	1700	0,7	8
Oštećenja vida	1300	0,5	6
Oštećenja sluha	1113	0,4	5
Oštećenja perifernog živčanog sustava	899	0,4	4
Poremećaji iz spektra autizma	192	0,1	1
Gluhosljepoča	6	0	0

Tablica 23.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja lokomotornog sustava	260	5822	8469
Višestruka oštećenja	1436	5452	7530
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1523	3548	8775
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	615	5766	6830
Mentalna oštećenja	833	4775	4024
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2625	1156	100
Intelektualna oštećenja	478	1107	115
Oštećenja vida	109	538	653
Oštećenja sluha	149	569	395
Oštećenja perifernog živčanog sustava	43	503	353
Poremećaji iz spektra autizma	136	55	1
Gluhosljepoća	0	5	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja središnjeg živčanog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini oštećenja vratne kralježnice (S10-S19).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Gradu Zagrebu 1,4% od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 2380 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 5 braniteljica Domovinskog rata, dok ih 5 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 24 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 24. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	2185
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	2115
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	182
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	54
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	134
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1428
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	1048
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1068
Q90	Down sindrom	155
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	2
S88	Amputacija obje potkoljenice	4
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	518

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Grada Zagreba su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 25.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 25.a i 25.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 25.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	367	642	563	177	6864	8613
Kronične bolesti	1375	2316	2377	1022	34	7124
Poremećaj glasa, jezika i govora	73	191	73	34	3032	3403
Tjelesno oštećenje	536	619	507	285	3	1950
Intelektualne teškoće	96	67	96	202	1089	1550
Kronične bolesti kod djece	129	491	397	249	3	1269
Oštećenje vida	136	136	64	101	727	1164
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	211	435	269	106	64	1085
Oštećenje sluha	92	83	112	60	562	909
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	809
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	25	68	78	171
Gluhoslijepoča	-	-	0	4	0	4

Tablica 25.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Psihičke bolesti	483	4300	3830
Kronične bolesti	186	3893	3045
Poremećaj glasa, jezika i govora	2288	1067	48
Tjelesno oštećenje	125	941	884
Intelektualne teškoće	377	1060	113
Kronične bolesti kod djece	1269	-	-
Oštećenje vida	80	459	625
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	1085	-	-
Oštećenje sluha	116	481	312
Višestruke teškoće	555	245	9
Poremećaji iz autističnog spektra	118	52	1
Gluhoslijepoča	0	3	1

6. Istarska županija

6.1. Opći sociodemografski podaci

U Istarskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 9027 žena s invaliditetom (3,5% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 8,5% ukupnog stanovništva ženskog spola Istarske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 4289 (48%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 9% prisutan je i u dječoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Istarska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Istarske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 26 i 27.

Tablica 26. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Istarske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
PULA - POLA	3035	1,2	15
ROVINJ - ROVIGNO	642	0,3	3
POREČ - PARENZO	561	0,2	3
LABIN	517	0,2	2
UMAG - UMAGO	450	0,2	2
PAZIN	306	0,1	1
VODNJAN - DIGNANO	299	0,1	1
MEDULIN	253	0,1	1
LIŽNjan - LISIGNANO	216	0,1	1
MARČANA	216	0,1	1
BUZET	215	0,1	1
FAŽANA - FASANA	197	0,1	1
BUJE - BUIE	185	0,1	0,9
RAŠA	166	0,1	0,8
ŽMINJ	145	0,1	0,7
BARBAN	131	0,1	0,6
NOVIGRAD - CITTANOVA	129	0,1	0,6
SVETA NEDELJA	123	0	0,6
KRŠAN	111	0	0,5
SVETVINČENAT	107	0	0,5
VRSAR - ORSERA	86	0	0,4
KANFANAR	78	0	0,4
VIŠNjan - VISIGNANO	78	0	0,4
TAR-VABRIGA - TORRE-ABREGA	75	0	0,4
TINJAN	68	0	0,3
PIĆAN	66	0	0,3
BRTONIGLA - VERTENEGLIO	53	0	0,3
CEROVLJE	52	0	0,3
KAŠTELIR-LABINCI - CASTELIERE-S. DOMENICA	52	0	0,3
GRAČIŠće	51	0	0,2
SVETI PETAR U ŠUMI	46	0	0,2
BALE - VALLE	41	0	0,2
VIŽINADA - VISINADA	39	0	0,2
FUNTANA - FONTANE	38	0	0,2
GROŽNjan - GRISIGNANA	37	0	0,2
KAROJBA	34	0	0,2
LUPOGLAV	33	0	0,2
OPRTALJ - PORTOLE	33	0	0,2
MOTOVUN - MONTONA	27	0	0,1
SVETI LOVREĆ	23	0	0,1
LANIŠće	13	0	0,1
Ukupno	9027		

Tablica 27. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Istarske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BALE - VALLE	6	18	17
BARBAN	11	56	64
BRTONIGLA - VERTENEGLIO	5	27	21
BUJE - BUIE	16	81	88
BUZET	22	93	100
CEROVLIJE	4	24	24
FAŽANA - FASANA	23	78	96
FUNTANA - FONTANE	4	19	15
GRACIŠĆE	4	28	19
GROŽNjan - GRISIGNANA	3	17	17
KANFANAR	4	31	43
KAROJBA	3	24	7
KAŠTELIR-LABINCI - CASTELIERE-S. DOMENICA	10	25	17
KRŠAN	9	55	47
LABIN	29	216	272
LANIŠĆE	0	7	6
LIŽNjan - LISIGNANO	30	99	87
LUGOGLAV	1	13	19
MARČANA	19	100	97
MEDULIN	31	101	121
MOTOVUN - MONTONA	4	10	13
NOVIGRAD - CITTANOVA	7	47	75
OPRTALJ - PORTOLE	2	17	14
PAZIN	24	153	129
PIČAN	5	32	29
POREČ - PARENZO	49	264	248
PULA - POLA	251	1214	1570
RAŠA	11	85	70
ROVINJ - ROVIGNO	40	274	328
SVETA NEDELJA	16	42	65
SVETI LOVREČ	2	11	10
SVETI PETAR U ŠUMI	11	22	13
SVETVINČENAT	10	43	54
TAR-VABRIGA - TORRE-ABREGA	6	42	27
TINJAN	6	37	25
UMAG - UMAGO	54	211	185
VIŠNjan - VISIGNANO	7	42	29
VIŽINADA - VISINADA	3	22	14
VODNjan - DIGNANO	34	148	117
VRSAR - ORSERA	6	40	40
ŽMINJ	21	67	57

Iz Istarske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 546 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Istarskoj županiji živi 15 braniteljica s invaliditetom te 30 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

6.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Istarske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja drugih organa te višestruku oštećenja (tablica 28.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 28.b.

Tablica 28.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	3631	1,4	18
Višestruka oštećenja	2869	1,1	14
Oštećenja lokomotornog sustava	2686	1,1	13
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1484	0,6	7
Mentalna oštećenja	1386	0,5	7
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	497	0,2	2
Intelektualna oštećenja	401	0,2	2
Oštećenja vida	344	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	278	0,1	1
Oštećenja sluha	254	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	32	0	0,2
Gluhosljeopoća	4	0	0

Tablica 28.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	114	1531	1986
Višestruka oštećenja	231	1220	1418
Oštećenja lokomotornog sustava	38	1089	1559
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	146	656	682
Mentalna oštećenja	79	769	538
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	302	172	23
Intelektualna oštećenja	82	290	29
Oštećenja vida	18	131	195
Oštećenja perifernog živčanog sustava	7	145	126
Oštećenja sluha	17	105	132
Poremećaji iz spektra autizma	21	10	1
Gluhosljeopoća	0	2	2

Zločudna novotvorina dojke (C50) je najčešći uzrok oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuje invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonosi funkcionalnom oštećenju osobe, dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Istarskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 299 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, dok 2 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 29 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 29. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	385
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	458
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	29
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	13
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	34
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	380
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	248
H90-H95	Drugi poremećaji uha	241
Q90	Down sindrom	30
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	156

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Istarske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 30.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 30.a i 30.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 30.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	864	737	1158	94	7	2860
Psihičke bolesti	75	117	157	30	810	1189
Tjelesno oštećenje	264	222	188	64	1	739
Poremećaj glasa, jezika i govora	5	5	7	5	373	395
Intelektualne teškoće	20	27	38	67	219	371
Oštećenje vida	29	41	48	22	179	319
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	291
Kronične bolesti kod djece	16	51	95	42	1	205
Oštećenje sluha	26	56	23	4	88	197
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	8	19	42	9	16	94
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	6	14	10	30

Tablica 30.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	66	1391	1403
Psihičke bolesti	50	672	467
Tjelesno oštećenje	59	331	349
Poremećaj glasa, jezika i govora	234	149	12
Intelektualne teškoće	62	280	29
Oštećenje vida	16	118	185
Višestruke teškoće	145	146	0
Kronične bolesti kod djece	205	-	-
Oštećenje sluha	15	86	96
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	94	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	19	10	1

7. Karlovačka županija

7.1. Opći sociodemografski podaci

U Karlovačkoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., žive 7732 žene s invaliditetom (3% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 13,4% ukupnog stanovništva ženskog spola Karlovačke županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 4054 (52%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Karlovačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Karlovačke županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 31 i 32.

Iz Karlovačke županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 331 osobu ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Karlovačkoj županiji žive 52 braniteljice s invaliditetom te 78 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 31. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Karlovačke županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
KARLOVAC	3246	1,3	16
OGULIN	848	0,3	4
DUGA RESA	769	0,3	4
OZALJ	336	0,1	2
SLUNJ	286	0,1	1
VOJNIĆ	278	0,1	1
BARILOVIĆ	232	0,1	1
JOSIPDOL	228	0,1	1
NETRETIĆ	214	0,1	1
GENERALSKI STOL	202	0,1	1
PLAŠKI	196	0,1	1
DRAGANIĆ	147	0,1	1
KRNJAK	134	0,1	1
RAKOVICA	111	0	0,5
CETINGRAD	93	0	0,4
LASINJA	87	0	0,4
ŽAKANJE	85	0	0,4
TOUNJ	72	0	0,3
BOSILJEVO	69	0	0,3
SABORSKO	44	0	0,2
KAMANJE	36	0	0,2
RIBNIK	18	0	0,1
Nepoznato	1	0	0
Ukupno	7732		

Tablica 32. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Karlovačke županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BARILOVIĆ	20	75	137
BOSILJEVO	4	27	38
CETINGRAD	5	36	52
DRAGANIĆ	15	72	60
DUGA RESA	77	284	408
GENERALSKI STOL	13	57	132
JOSIPDOL	39	87	102
KAMANJE	5	13	18
KARLOVAC	386	1240	1620
KRNJAK	6	37	91
LASINJA	6	32	49
NETRETIĆ	17	67	130
OGULIN	71	352	425
OZALJ	52	134	150
PLAŠKI	16	56	124
RAKOVICA	8	53	50
RIBNIK	1	5	12
SABORSKO	6	12	26
SLUNJ	17	91	178
TOUNJ	4	23	45
VOJNIĆ	17	93	168
ŽAKANJE	11	36	38

7.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Karlovačke županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja drugih organa te višestruka oštećenja (tablica 33.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 33.b.

Tablica 33.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	3334	1,3	16
Višestruka oštećenja	2936	1,2	14
Oštećenja lokomotornog sustava	2658	1,0	13
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1707	0,7	8
Mentalna oštećenja	1702	0,7	8
Oštećenja vida	451	0,2	2
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	449	0,2	2
Intelektualna oštećenja	375	0,1	2
Oštećenja sluha	278	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	213	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	11	0	0,1
Gluhosljeoča	6	0	0

Tablica 33.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	84	1013	2237
Višestruka oštećenja	187	835	1914
Oštećenja lokomotornog sustava	34	708	1916
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	308	491	908
Mentalna oštećenja	74	672	956
Oštećenja vida	24	97	330
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	282	137	30
Intelektualna oštećenja	92	249	34
Oštećenja sluha	13	84	181
Oštećenja perifernog živčanog sustava	7	98	108
Poremećaji iz spektra autizma	8	2	1
Gluhosljepoća	0	1	5

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Karlovačkoj županiji 0,2%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega su 242 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, dok 2 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 34 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 34. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	701
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	656
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	10
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	7
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	25
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	355
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	378
H90-H95	Drugi poremećaji uha	278
Q90	Down sindrom	23
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	77

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Karlovačke županije su psihičke bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 35.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 35.a i 35.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 35.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	28	113	109	72	1146	1468
Tjelesno oštećenje	161	563	351	145	6	1226
Kronične bolesti	151	398	381	113	2	1045
Oštećenje vida	19	24	29	26	329	427
Intelektualne teškoće	6	38	51	42	208	345
Poremećaj glasa, jezika i govora	2	8	4	8	307	329
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	22	89	152	15	6	284
Oštećenje sluha	18	27	17	2	151	215
Kronične bolesti kod djece	10	53	71	35	0	169
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	78
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	4	4	3	11
Gluhoslijepoča	-	-	1	2	0	3

Tablica 35.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Psihičke bolesti	34	579	855
Tjelesno oštećenje	20	326	880
Kronične bolesti	40	334	671
Oštećenje vida	18	90	319
Intelektualne teškoće	70	241	34
Poremećaj glasa, jezika i govora	188	121	20
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	284	-	-
Oštećenje sluha	9	71	135
Kronične bolesti kod djece	169	-	-
Višestruke teškoće	39	39	0
Poremećaji iz autističnog spektra	8	2	1
Gluhoslijepoča	0	1	2

8. Koprivničko-križevačka županija

8.1. Opći sociodemografski podaci

U Koprivničko-križevačkoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 7375 žena s invaliditetom (2,9% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 13,7% ukupnog stanovništva ženskog spola Koprivničko-križevačke županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 3231 (44%), je u dobroj skupini 20-64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 13% prisutan je i u dječoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Koprivničko-križevačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu te za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka RH za dobnu skupinu 65+ (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Koprivničko-križevačke županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 36 i 37.

Iz Koprivničko-križevačke županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjenom obliku školovanja za 781 osobu ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjenog oblika školovanja. U Koprivničko-križevačkoj županiji živi 12 braniteljica s invaliditetom te 7 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 36. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Koprivničko-križevačke županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
KOPRIVNICA	2152	0,8	10
KRIŽEVCI	1221	0,5	6
ĐURĐEVAC	566	0,2	3
SVETI IVAN ŽABNO	255	0,1	1
VIRJE	255	0,1	1
SVETI PETAR OREHOVEC	246	0,1	1
NOVIGRAD PODRAVSKI	215	0,1	1
SOKOLOVAC	215	0,1	1
KLOŠTAR PODRAVSKI	214	0,1	1
RASINJA	212	0,1	1
PETERANEC	204	0,1	1
GOLA	195	0,1	1
KOPRIVNIČKI BREGI	172	0,1	1
KOPRIVNIČKI IVANEC	153	0,1	1
LEGRAD	149	0,1	1
DRNJE	137	0,1	1
ĐELEKOVEC	106	0	0,5
FERDINANDOVAC	101	0	0,5
GORNJA RIJEKA	97	0	0,5
MOLVE	95	0	0,5
HLEBINE	93	0	0,4
PODRAVSKE SESVETE	88	0	0,4
KALINOVAC	86	0	0,4
KALNIK	74	0	0,4
NOVO VIRJE	74	0	0,4
Ukupno	7375		

Tablica 37. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Koprivničko-križevačke županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
DRNJE	22	54	61
ĐELEKOVEC	10	38	58
ĐURĐEVAC	75	259	232
FERDINANDOVAC	10	51	40
GOLA	25	72	98
GORNJA RIJEKA	8	37	52
HLEBINE	18	34	41
KALINOVAC	9	28	49
KALNIK	8	31	35
KLOŠTAR PODRAVSKI	36	100	78
KOPRIVNICA	242	1019	891
KOPRIVNIČKI BREGI	30	84	58
KOPRIVNIČKI IVANEC	20	62	71
KRIŽEVCI	121	545	555
LEGRAD	23	48	78
MOLVE	14	42	39
NOVIGRAD PODRAVSKI	34	88	93
NOVO VIRJE	12	27	35
PETERANEC	41	98	65
PODRAVSKE SESVETE	7	39	42
RASINJA	30	86	96
SOKOLOVAC	22	78	115
SVETI IVAN ŽABNO	41	106	108
SVETI PETAR OREHOVEC	27	109	110
VIRJE	47	96	112

8.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Koprivničko-križevačke županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 38.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 38.b.

Tablica 38.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Višestruka oštećenja	2762	1,1	13
Oštećenja lokomotornog sustava	2578	1,0	12
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	1917	0,8	9
Mentalna oštećenja	1811	0,7	9
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1144	0,4	6
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	672	0,3	3
Intelektualna oštećenja	543	0,2	3
Oštećenja vida	313	0,1	2
Oštećenja sluha	235	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	235	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	15	0	0,1
Gluhosljepoča	1	0	0

Tablica 38.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Višestruka oštećenja	329	1079	1354
Oštećenja lokomotornog sustava	28	959	1591
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	49	796	1072
Mentalna oštećenja	66	923	822
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	113	459	572
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	408	234	30
Intelektualna oštećenja	148	353	42
Oštećenja vida	28	99	186
Oštećenja sluha	41	77	117
Oštećenja perifernog živčanog sustava	6	128	101
Poremećaji iz spektra autizma	8	6	1
Gluhosljepoća	0	0	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Koprivničko-križevačkoj županiji 0,3%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega su 232 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U tablici 39 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 39. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	683
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	405
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	13
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	11
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	17
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	382
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	228
H90-H95	Drugi poremećaji uha	239
Q90	Down sindrom	21
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	62

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Koprivničko-križevačke županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 40.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 40.a i 40.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 40.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	256	389	458	363	4	1470
Psihičke bolesti	86	157	143	115	884	1385
Tjelesno oštećenje	280	363	347	278	0	1268
Poremećaj glasa, jezika i govora	1	9	19	5	538	572
Intelektualne teškoće	27	47	56	101	270	501
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	313
Oštećenje vida	34	37	30	84	103	288
Oštećenje sluha	20	26	15	12	90	163
Kronične bolesti kod djece	11	34	41	28	0	114
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	3	19	60	14	11	107
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	3	6	4	13

Tablica 40.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	31	644	795
Psihičke bolesti	33	762	590
Tjelesno oštećenje	40	399	829
Poremećaj glasa, jezika i govora	343	215	14
Intelektualne teškoće	131	331	39
Višestruke teškoće	214	98	1
Oštećenje vida	26	89	173
Oštećenje sluha	36	61	66
Kronične bolesti kod djece	114	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	107	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	7	5	1

9. Krapinsko-zagorska županija

9.1. Opći sociodemografski podaci

U Krapinsko-zagorskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 10246 žena s invaliditetom (4% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 16,3% ukupnog stanovništva ženskog spola Krapinsko-zagorske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 4999 (49%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Krapinsko-zagorska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Krapinsko-zagorske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 41 i 42.

Tablica 41. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Krapinsko-zagorske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
KRAPINA	1024	0,4	5
ZABOK	942	0,4	5
BEDEKOVČINA	640	0,3	3
OROSLAVJE	565	0,2	3
PREGRADA	526	0,2	3
KRAPINSKE TOPLICE	523	0,2	3
SVETI KRIŽ ZAČRETJE	491	0,2	2
DONJA STUBICA	471	0,2	2
MARIJA BISTRICA	389	0,2	2
ZLATAR	366	0,1	2
ĐURMANEC	356	0,1	2
GORNJA STUBICA	354	0,1	2
VELIKO TRGOVIŠĆE	332	0,1	2
RADOBOJ	301	0,1	1
HUM NA SUTLI	276	0,1	1
KONJŠČINA	252	0,1	1
STUBIČKE TOPLICE	251	0,1	1
PETROVSKO	242	0,1	1
ZLATAR BISTRICA	234	0,1	1
KLANJEC	216	0,1	1
DESINIĆ	198	0,1	1
BUDINŠČINA	161	0,1	1
MAČE	161	0,1	1
JESENJE	154	0,1	1
LOBOR	148	0,1	1
MIHOVLJAN	140	0,1	1
TUHELJ	137	0,1	1
KRALJEVEC NA SUTLI	108	0	0,5
HRAŠČINA	103	0	0,5
KUMROVEC	95	0	0,5
NOVI GOLUBOVEC	47	0	0,2
ZAGORSKA SELA	43	0	0,2
Ukupno	10246		

Tablica 42. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Krapinsko-zagorske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BEDEKOVČINA	53	331	256
BUDINČINA	25	78	58
DESINIĆ	18	84	96
DONJA STUBICA	36	181	254
ĐURMANEC	29	162	165
GORNJA STUBICA	36	158	160
HRAŠĆINA	9	47	47
HUM NA SUTLI	29	119	128
JESENJE	14	72	68
KLANJEC	26	100	90
KONJČINA	21	105	126
KRALJEVEC NA SUTLI	14	54	40
KRAPINA	104	378	542
KRAPINSKE TOPLICE	43	185	295
KUMROVEC	9	44	42
LOBOR	19	57	72
MAČE	16	79	66
MARIJA BISTRICA	46	181	162
MIHOVLJAN	13	61	66
NOVI GOLUBOVEC	7	19	21
OROSLAVJE	43	186	336
PETROVSKO	16	110	116
PREGRADA	45	245	236
RADOBOK	30	117	154
STUBIČKE TOPLICE	21	85	145
SVETI KRIŽ ZAČRETJE	54	219	218
TUHELJ	7	60	70
VELIKO TRGOVIŠĆE	46	146	140
ZABOK	45	371	526
ZAGORSKA SELA	2	18	23
ZLATAR	41	173	152
ZLATAR BISTRICA	17	88	129

Iz Krapinsko-zagorske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 711 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Krapinsko-zagorskoj županiji živi 8 braniteljica s invaliditetom te 4 osobe ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

9.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Krapinsko-zagorske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te višestruka oštećenja (tablica 43.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 43.b.

Tablica 43.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja lokomotornog sustava	3738	1,5	18
Višestruka oštećenja	3606	1,4	17
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2884	1,1	14
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	2866	1,1	14
Mentalna oštećenja	2208	0,9	11
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	784	0,3	4
Intelektualna oštećenja	489	0,2	2
Oštećenja vida	267	0,1	1
Oštećenja sluha	247	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	231	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	13	0	0,1
Gluhosljepoča	2	0	0

Tablica 43.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja lokomotornog sustava	105	1440	2193
Višestruka oštećenja	264	1328	2014
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	207	821	1856
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	103	1086	1677
Mentalna oštećenja	84	1119	1005
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	473	281	30
Intelektualna oštećenja	94	353	42
Oštećenja vida	24	110	133
Oštećenja sluha	30	82	135
Oštećenja perifernog živčanog sustava	10	131	90
Poremećaji iz spektra autizma	6	7	0
Gluhosljepoča	1	1	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja središnjeg živčanog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini oštećenja vratne kralježnice (S10-S19).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Krapinsko-zagorskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 151 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U tablici 44 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 44. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	697
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	284
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	13
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	12
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	19
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	371
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	207
H90-H95	Drugi poremećaji uha	239
Q90	Down sindrom	21
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S98	Amputacija oba stopala	2
G35	Multipla skleroza	116

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Krapinsko-zagorske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 45.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 45.a i 45.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 45.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	80	139	114	38	1585	1956
Kronične bolesti	220	541	707	261	6	1735
Poremećaj glasa, jezika i govora	10	24	10	12	642	698
Tjelesno oštećenje	104	194	162	92	0	552
Intelektualne teškoće	13	14	21	62	340	450
Oštećenje vida	36	34	24	9	143	246
Kronične bolesti kod djece	20	85	83	31	0	219
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	207
Oštećenje sluha	35	26	22	3	112	198
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	34	60	35	23	15	167
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	2	3	7	12

Tablica 45.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Psihičke bolesti	40	1005	911
Kronične bolesti	40	776	919
Poremećaj glasa, jezika i govora	427	255	16
Tjelesno oštećenje	27	202	323
Intelektualne teškoće	69	339	42
Oštećenje vida	19	101	126
Kronične bolesti kod djece	219	-	-
Višestruke teškoće	84	123	0
Oštećenje sluha	25	66	107
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	167	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	6	6	0

10. Ličko-senjska županija

10.1. Opći sociodemografski podaci

U Ličko-senjskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 2578 žena s invaliditetom (1% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 11,9% ukupnog stanovništva ženskog spola Ličko-senjske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 1418 (55%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 7% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Ličko-senjska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Ličko-senjske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 46 i 47.

Tablica 46. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Ličko-senjske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
GOSPIĆ	781	0,3	4
SENJ	485	0,2	2
OTOČAC	383	0,2	2
PLITVIČKA JEZERA	181	0,1	1
PERUŠIĆ	136	0,1	1
BRINJE	129	0,1	1
NOVALJA	125	0	1
UDBINA	109	0	0,5
DONJI LAPAC	100	0	0,5
KARLOBAG	58	0	0,3
LOVINAC	58	0	0,3
VRHOVINE	33	0	0,2
Ukupno	2578		

Tablica 47. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Ličko-senjske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BRINJE	24	48	57
DONJI LAPAC	5	25	70
GOSPIĆ	59	337	385
KARLOBAG	1	18	39
LOVINAC	2	17	39
NOVALJA	21	31	73
OTOČAC	34	171	178
PERUŠIĆ	6	48	82
PLITVIČKA JEZERA	17	73	91
SENJ	18	157	310
UDBINA	2	38	69
VRHOVINE	3	5	25

Iz Ličko-senjske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 139 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, intelektualna oštećenja te višestruka oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Ličko-senjskoj županiji živi 37 braniteljica s invaliditetom te 42 osobe ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

10.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Ličko-senjske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te višestruka oštećenja (tablica 48.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 48.b.

Tablica 48.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja lokomotornog sustava	846	0,3	4
Višestruka oštećenja	823	0,3	4
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	819	0,3	4
Mentalna oštećenja	496	0,2	2
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	387	0,2	2
Intelektualna oštećenja	148	0,1	1
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	130	0,1	1
Oštećenja vida	117	0	1
Oštećenja sluha	72	0	0,3
Oštećenja perifernog živčanog sustava	64	0	0,3
Poremećaji iz spektra autizma	4	0	0
Gluhosljeopoća	2	0	0

Tablica 48.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja lokomotornog sustava	7	265	574
Višestruka oštećenja	36	277	510
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	23	302	494
Mentalna oštećenja	19	236	241
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	29	149	209
Intelektualna oštećenja	32	95	21
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	77	45	8
Oštećenja vida	7	40	70
Oštećenja sluha	3	26	43
Oštećenja perifernog živčanog sustava	3	26	35
Poremećaji iz spektra autizma	3	1	0
Gluhosljeopoća	0	1	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52) te skupini kroničnih bolesti donjem dišnog sustava (J40-J47).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Ličko-senjskoj županiji 0,05%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještaceno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 37 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i 1 braniteljica Domovinskog rata.

U tablici 49 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 49. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	165
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	131
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	3
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	3
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	8
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	85
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	92
H90-H95	Drugi poremećaji uha	69
Q90	Down sindrom	11
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	33

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Ličko-senjske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 50.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 50.a i 50.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 50.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	133	160	151	20	3	467
Psihičke bolesti	16	25	49	18	330	438
Tjelesno oštećenje	65	89	150	34	0	338
Intelektualne teškoće	4	4	8	22	105	143
Poremećaj glasa, jezika i govora	3	2	0	1	110	116
Oštećenje vida	11	13	15	18	54	111
Oštećenje sluha	9	6	6	1	38	60
Kronične bolesti kod djece	8	15	17	6	0	46
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	29
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	0	8	13	1	4	26
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	0	1	3	4
Gluhoslijepoća	-	-	0	1	0	1

Tablica 50.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	17	202	248
Psihičke bolesti	11	213	214
Tjelesno oštećenje	10	94	234
Intelektualne teškoće	31	91	21
Poremećaj glasa, jezika i govora	66	44	6
Oštećenje vida	7	37	67
Oštećenje sluha	3	20	37
Kronične bolesti kod djece	46	-	-
Višestruke teškoće	15	14	0
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	26	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	3	1	0
Gluhoslijepoća	0	1	0

11. Međimurska županija

11.1. Opći sociodemografski podaci

U Međimurskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 6939 žena s invaliditetom (2,7% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 12,6% ukupnog stanovništva ženskog spola Međimurske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 3405 (49%), je u dobroj skupini 20-64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 15% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Međimurska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu i za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka za dobnu skupinu 65+ (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Međimurske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 51 i 52.

Iz Međimurske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1017 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Međimurskoj županiji živi 5 braniteljica s invaliditetom te 2 osobe ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 51. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Međimurske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
ČAKOVEC	1788	0,7	9
NEDELIŠĆE	809	0,3	4
PRELOG	410	0,2	2
MURSKO SREDIŠĆE	393	0,2	2
MALA SUBOTICA	378	0,1	2
SVETI JURAJ NA BREGU	301	0,1	1
DONJI KRALJEVEC	266	0,1	1
PRIBISLAVEC	264	0,1	1
PODTUREN	211	0,1	1
BELICA	202	0,1	1
STRAHONINEC	192	0,1	1
OREHOVICA	188	0,1	1
KOTORIBA	171	0,1	1
ŠENKOVEC	163	0,1	1
GORIČAN	148	0,1	1
SELNICA	148	0,1	1
DOMAŠINEC	142	0,1	1
SVETI MARTIN NA MURI	132	0,1	1
SVETA MARIJA	123	0	1
ŠTRIGOVA	115	0	1
DONJA DUBRAVA	98	0	0,5
VRATIŠINEC	98	0	0,5
GORNJI MIHALJEVEC	86	0	0,4
DONJI VIDOVEC	68	0	0,3
DEKANOVEC	45	0	0,2
Ukupno	6939		

Tablica 52. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Međimurske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BELICA	26	93	83
ČAKOVEC	271	810	707
DEKANOVEC	5	18	22
DOMAŠINEC	23	65	54
DONJA DUBRAVA	9	51	38
DONJI KRALJEVEC	30	135	101
DONJI VIDOVEC	5	36	27
GORIČAN	14	90	44
GORNJI MIHALJEVEC	12	38	36
KOTORIBA	28	90	53
MALA SUBOTICA	81	196	101
MURSKO SREDIŠĆE	75	189	129
NEDELIŠČE	129	417	263
OREHOVICA	46	106	36
PODTUREN	37	113	61
PRELOG	50	212	148
PRIBISLAVEC	73	123	68
SELNICA	17	95	36
STRAHONINEC	18	80	94
SVETA MARIJA	8	55	60
SVETI JURAJ NA BREGU	39	160	102
SVETI MARTIN NA MURI	14	67	51
ŠENKOVEC	19	63	81
ŠTRIGOVA	25	51	39
VRATIŠINEC	9	52	37

11.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Međimurske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 53.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 53.b.

Tablica 53.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Višestruka oštećenja	2855	1,1	14
Oštećenja lokomotornog sustava	2357	0,9	11
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	2107	0,8	10
Mentalna oštećenja	1519	0,6	7
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1201	0,5	6
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	809	0,3	4
Intelektualna oštećenja	779	0,3	4
Oštećenja vida	388	0,2	2
Oštećenja sluha	275	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	261	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	17	0	0,1
Gluhosljepoča	2	0	0

Tablica 53.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Višestruka oštećenja	428	1352	1075
Oštećenja lokomotornog sustava	53	1118	1186
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	97	1003	1007
Mentalna oštećenja	96	855	568
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	163	532	506
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	408	356	45
Intelektualna oštećenja	298	452	29
Oštećenja vida	88	148	152
Oštećenja sluha	36	100	139
Oštećenja perifernog živčanog sustava	5	149	107
Poremećaji iz spektra autizma	9	8	0
Gluhosljepoća	0	0	2

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini kroničnih bolesti donjeg dišnog sustava (J40-J47) te skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Međimurskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 220 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U tablici 54 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 54. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	446
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	351
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	15
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	9
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	18
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	366
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	289
H90-H95	Drugi poremećaji uha	283
Q90	Down sindrom	31
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	83

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Međimurske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 55.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 55.a i 55.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 55.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	397	417	497	193	3	1507
Psihičke bolesti	62	75	77	39	883	1136
Intelektualne teškoće	33	39	58	57	531	718
Poremećaj glasa, jezika i govora	14	12	6	7	623	662
Tjelesno oštećenje	151	171	160	88	1	571
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	412
Oštećenje vida	57	53	40	28	183	361
Kronične bolesti kod djece	17	53	100	50	0	220
Oštećenje sluha	22	40	28	7	104	201
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	18	30	80	25	9	162
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	4	6	5	15

Tablica 55.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	53	884	570
Psihičke bolesti	40	663	433
Intelektualne teškoće	264	425	29
Poremećaj glasa, jezika i govora	328	311	23
Tjelesno oštećenje	54	254	263
Višestruke teškoće	174	237	1
Oštećenje vida	83	136	142
Kronične bolesti kod djece	220	-	-
Oštećenje sluha	23	72	106
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	162	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	8	7	0

12. Osječko-baranjska županija

12.1. Opći sociodemografski podaci

U Osječko-baranjskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 16449 žena s invaliditetom (6,4% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 11,9% ukupnog stanovništva ženskog spola Osječko-baranjske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 7586 (46%), je u dobnoj skupini 20-64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10% prisutan je i u dječoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Osječko-baranjska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, a ispod prosjeka za dječju dob, za dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Osječko-baranjske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 56. i 57.

Tablica 56. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Osječko-baranjske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
OSIJEK	6983	2,7	34
ĐAKOVO	1266	0,5	6
NAŠICE	918	0,4	4
BELIŠČE	614	0,2	3
ČEPIN	556	0,2	3
VALPOVO	550	0,2	3
ĐURĐENOVAC	454	0,2	2
BELI MANASTIR	448	0,2	2
DONJI MIHOLJAC	363	0,1	2
ERDUT	349	0,1	2
DARDA	342	0,1	2
SEMELJCI	250	0,1	1
BIZOVAC	241	0,1	1
BILJE	217	0,1	1
KOŠKA	207	0,1	1
ANTUNOVAC	195	0,1	1
PODGORAČ	192	0,1	1
PETRIJEVCI	149	0,1	1
KNEŽEVI VINOGRADI	141	0,1	1
ČEMINAC	117	0	1
ERNESTINOVO	114	0	1
VLADISLAVCI	114	0	1
DRENJE	103	0	0,5
VILJEVO	103	0	0,5
MARIJANCI	100	0	0,5
DRAŽ	99	0	0,5
STRIZIVOJNA	99	0	0,5
PETLOVAC	97	0	0,5
VIŠKOVCI	95	0	0,5
SATNICA ĐAKOVAČKA	92	0	0,4
FERIČANCI	91	0	0,4
POPOVAC	91	0	0,4
ŠODOLOVCI	88	0	0,4
JAGODNJAK	86	0	0,4
MAGADENOVAC	86	0	0,4
PUNITOVCI	86	0	0,4
GORJANI	82	0	0,4
DONJA MOTIČINA	66	0	0,3
TRNAVA	62	0	0,3
LEVANJSKA VAROŠ	61	0	0,3
VUKA	44	0	0,2
PODRAVSKA MOSLAVINA	38	0	0,2
Ukupno	16449		

Tablica 57. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Osječko-baranjske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
ANTUNOVAC	18	119	58
BELI MANASTIR	65	200	183
BELIŠĆE	93	299	222
BILJE	17	118	82
BIZOVAC	20	111	110
ČEMINAC	17	52	48
ČEPIN	59	286	211
DARDA	59	182	101
DONJA MOTIČINA	5	29	32
DONJI MIHOLJAC	42	179	142
DRAŽ	19	39	41
DRENJE	17	50	36
ĐAKOVO	140	624	502
ĐURĐENOVAC	45	178	231
ERDUT	45	151	153
ERNESTINOVO	18	57	39
FERIĆANCI	7	33	51
GORJANI	18	32	32
JAGODNJAK	22	40	24
KNEŽEV VINOGRADI	15	77	49
KOŠKA	26	83	98
LEVANJSKA VAROŠ	2	31	28
MAGADEVAC	10	42	34
MARIJANCI	15	52	33
NAŠICE	90	416	412
OSIJEK	538	3072	3373
PETLOVAC	13	50	34
PETRIJEVCI	16	71	62
PODGORAČ	23	74	95
PODRAVSKA MOSLAVINA	8	19	11
POPOVAC	20	45	26
PUNITOVCI	15	39	32
SATNICA ĐAKOVAČKA	12	58	22
SEMEljci	51	122	77
STRIZIVOJNA	17	49	33
ŠODOLOVCI	12	39	37
TRNAVA	8	29	25
VALPOVO	32	252	266
VILJEVO	14	54	35
VIŠKOVCI	10	52	33
VLADISLAVCI	7	58	49
VUKA	4	23	17

Iz Osječko–baranjske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1551 osobu ženskog spola. Višestruka oštećenja, oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Osječko-baranjskoj županiji živi 177 braniteljica s invaliditetom te 113 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

12.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Osječko-baranjske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja drugih organa te višestruka oštećenja (tablica 58.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 58.b.

Tablica 58.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije,	5199	2,0	25
Višestruka oštećenja	5125	2,0	25
Oštećenja lokomotornog sustava	4660	1,8	22
Mentalna oštećenja	3145	1,2	15
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2360	0,9	11
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1216	0,5	6
Intelektualna oštećenja	982	0,4	5
Oštećenja vida	572	0,2	3
Oštećenja sluha	465	0,2	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	362	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	74	0	0,4
Gluhosljepoča	7	0	0

Tablica 58.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	193	2517	2489
Višestruka oštećenja	645	2335	2145
Oštećenja lokomotornog sustava	83	1973	2604
Mentalna oštećenja	116	1661	1368
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	252	1065	1043
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	653	494	69
Intelektualna oštećenja	313	625	44
Oštećenja vida	44	219	309
Oštećenja sluha	49	192	224
Oštećenja perifernog živčanog sustava	14	208	140
Poremećaji iz spektra autizma	48	26	0
Gluhosljepoča	1	3	3

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju osobe pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Osječko-baranjskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 412 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 4 braniteljice Domovinskog rata, dok 1 ima 100% oštećenje kao poslijedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 59. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 59. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	802
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	706
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	67
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	13
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	50
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	762
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	496
H90-H95	Drugi poremećaji uha	452
Q90	Down sindrom	70
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
G35	Multipla skleroza	181

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Osječko-baranjske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 60.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 60.a i 60.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 60.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	446	930	1237	461	15	3089
Psihičke bolesti	81	195	213	65	2009	2563
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	985
Poremećaj glasa, jezika i govora	6	11	14	20	928	979
Intelektualne teškoće	18	56	85	116	619	894
Tjelesno oštećenje	119	226	161	166	0	672
Oštećenje vida	30	45	51	53	313	492
Oštećenje sluha	16	51	59	23	218	367
Kronične bolesti kod djece	9	80	175	66	0	330
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	9	31	97	44	19	200
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	3	36	23	62
Gluhoslijepoča	-	-	0	2	1	3

Tablica 60.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	63	1478	1548
Psihičke bolesti	74	1347	1142
Višestruke teškoće	432	532	21
Poremećaj glasa, jezika i govora	529	413	37
Intelektualne teškoće	264	588	42
Tjelesno oštećenje	45	294	333
Oštećenje vida	36	186	270
Oštećenje sluha	36	169	162
Kronične bolesti kod djece	330	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	200	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	38	24	0
Gluhoslijepoča	0	2	1

13. Požeško-slavonska županija

13.1. Opći sociodemografski podaci

U Požeško-slavonskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 4649 žena s invaliditetom (1,8% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 14,2% ukupnog stanovništva ženskog spola Požeško-slavonske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 2268 (49%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 8% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Požeško-slavonska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju, dok je prevalencija u dječjoj dobi ispod prosjeka RH (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Požeško-slavonske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 61 i 62.

Tablica 61. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Požeško-slavonske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
POŽEGA	1681	0,7	8
PLETERNICA	619	0,2	3
PAKRAC	579	0,2	3
LIPIK	421	0,2	2
KUTJEVO	318	0,1	2
VELIKA	318	0,1	2
BRESTOVAC	225	0,1	1
JAKŠIĆ	203	0,1	1
KAPROL	163	0,1	1
ČAGLIN	122	0	1
Ukupno	4649		

Tablica 62. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Požeško-slavonske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BRESTOVAC	18	78	129
ČAGLIN	14	49	59
JAKŠIĆ	25	89	89
KAPROL	9	80	74
KUTJEVO	24	145	149
LIPIK	46	167	208
PAKRAC	34	235	310
PLETERNICA	63	264	292
POŽEGA	122	739	820
VELIKA	31	149	138

Iz Požeško-slavonske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjenom obliku školovanja za 299 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjenog oblika školovanja. U Požeško-slavonskoj županiji žive 33 braniteljice s invaliditetom te 26 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

13.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Požeško-slavonske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 63.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 63.b.

Tablica 63.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Višestruka oštećenja	1730	0,7	8
Oštećenja lokomotornog sustava	1602	0,6	8
Oštećenja drugih organa i organskih sustava,	1551	0,6	7
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	888	0,3	4
Mentalna oštećenja	859	0,3	4
Intelektualna oštećenja	391	0,2	2
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	369	0,1	2
Oštećenja vida	213	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	171	0,1	1
Oštećenja sluha	167	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	16	0	0,1
Gluhosljepoća	1	0	0

Tablica 63.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Višestruka oštećenja	122	743	865
Oštećenja lokomotornog sustava	23	657	922
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	49	581	921
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	81	367	440
Mentalna oštećenja	41	438	380
Intelektualna oštećenja	83	290	18
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	188	154	27
Oštećenja vida	13	92	108
Oštećenja perifernog živčanog sustava	3	92	76
Oštećenja sluha	12	63	92
Poremećaji iz spektra autizma	11	5	0
Gluhosljepoća	1	0	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52) te ishemijskim bolestima srca (I20-I25).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u Požeško-slavonskoj županiji je 0,1%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 189 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i 1 braniteljica Domovinskog rata.

U tablici 64 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 64. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	357
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	214
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	16
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	8
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	22
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	271
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	202
H90-H95	Drugi poremećaji uha	173
Q90	Down sindrom	16
G35	Multipla skleroza	48

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Požeško-slavonske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 65.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 65.a i 65.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 65.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	206	407	463	218	5	1299
Psihičke bolesti	25	58	71	65	454	673
Intelektualne teškoće	32	13	39	48	242	374
Tjelesno oštećenje	83	95	61	77	0	316
Poremećaj glasa, jezika i govora	5	3	0	9	278	295
Oštećenje vida	17	19	16	29	80	161
Kronične bolesti kod djece	6	50	53	35	0	144
Oštećenje sluha	12	19	6	7	82	126
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	80
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	10	5	20	2	10	47
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	1	7	4	12

Tablica 65.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	11	557	731
Psihičke bolesti	24	359	290
Intelektualne teškoće	76	280	18
Tjelesno oštećenje	13	117	186
Poremećaj glasa, jezika i govora	151	137	7
Oštećenje vida	8	69	84
Kronične bolesti kod djece	144	-	-
Oštećenje sluha	8	53	65
Višestruke teškoće	35	45	0
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	47	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	8	4	0

14. Primorsko-goranska županija

14.1. Opći sociodemografski podaci

U Primorsko-goranskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 15128 žena s invaliditetom (5,9% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 10,5% ukupnog stanovništva ženskog spola Primorsko-goranske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 8335 (55%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Primorsko-goranska županija ispod prosjeka RH prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Primorsko-goranske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 66 i 67.

Tablica 66. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Primorsko-goranske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
RIJEKA	7052	2,8	34
VIŠKOVO	699	0,3	3
OPATIJA	563	0,2	3
MATULJI	515	0,2	2
CRKVENICA	486	0,2	2
DELNICE	466	0,2	2
KASTAV	453	0,2	2
VRBOVSKO	367	0,1	2
ČAVLE	361	0,1	2
BAKAR	357	0,1	2
RAB	354	0,1	2
MALI LOŠINJ	325	0,1	2
ČABAR	281	0,1	1
KRK	270	0,1	1
JELENJE	262	0,1	1
RAVNA GORA	218	0,1	1
KRALJEVICA	206	0,1	1
KOSTRENA	171	0,1	1
NOVI VINODOLSKI	163	0,1	1
LOVRAN	161	0,1	1
MALINSKA-DUBAŠNICA	148	0,1	1
VINODOLSKA OPĆINA	130	0,1	1
OMIŠALJ	114	0	1
DOBRIJN	101	0	0,5
CRES	92	0	0,4
SKRAD	90	0	0,4
FUŽINE	89	0	0,4
PUNAT	87	0	0,4
BROD MORAVICE	86	0	0,4
MRKOPALJ	85	0	0,4
KLANA	84	0	0,4
LOKVE	84	0	0,4
BAŠKA	73	0	0,4
MOŠĆENIČKA DRAGA	48	0	0,2
VRBNIK	47	0	0,2
LOPAR	40	0	0,2
Ukupno	15128		

Tablica 67. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Primorsko-goranske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BAKAR	30	152	175
BAŠKA	9	27	37
BROD MORAVICE	9	27	50
CRES	12	35	45
CRIKVENICA	44	167	275
ČABAR	11	76	194
ČAVLE	37	153	171
DELNICE	34	176	256
DOBRINJ	15	35	51
FUŽINE	3	31	55
JELENJE	33	110	119
KASTAV	54	170	229
KLANA	3	35	46
KOSTRENA	21	67	83
KRALJEVICA	19	79	108
KRK	40	97	133
LOKVE	2	23	59
LOPAR	8	17	15
LOVRAN	15	60	86
MALI LOŠINJ	35	132	158
MALINSKA-DUBAŠNICA	24	39	85
MATULJI	47	199	269
MOŠĆENIČKA DRAGA	6	15	27
MRKOPALJ	2	34	49
NOVI VINODOLSKI	10	51	102
OMIŠALJ	21	45	48
OPATIJA	51	179	333
PUNAT	8	35	44
RAB	39	131	184
RAVNA GORA	6	69	143
RIJEKA	536	2545	3971
SKRAD	1	17	72
VINODOLSKA OPĆINA	13	37	80
VIŠKOVO	104	290	305
VRBNIK	4	9	34
VRBOVSKO	13	110	244

Iz Primorsko-goranske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 915 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Primorsko-goranskoj županiji živi 30 braniteljica s invaliditetom te 40 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

14.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Primorsko-goranske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja drugih organa te višestruka oštećenja (tablica 68.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 68.b.

Tablica 68.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	5912	2,3	29
Višestruka oštećenja	4720	1,8	23
Oštećenja lokomotornog sustava	4386	1,7	21
Mentalna oštećenja	2943	1,2	14
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2222	0,9	11
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	913	0,4	4
Oštećenja vida	591	0,2	3
Oštećenja sluha	534	0,2	3
Intelektualna oštećenja	453	0,2	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	425	0,2	2
Poremećaji iz spektra autizma	60	0	0,3
Gluhosljepoča	7	0	0

Tablica 68.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	183	2187	3542
Višestruka oštećenja	316	1658	2746
Oštećenja lokomotornog sustava	59	1468	2859
Mentalna oštećenja	222	1449	1272
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	186	888	1148
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	647	219	47
Oštećenja vida	26	181	384
Oštećenja sluha	30	168	336
Intelektualna oštećenja	97	309	47
Oštećenja perifernog živčanog sustava	12	175	238
Poremećaji iz spektra autizma	43	15	2
Gluhosljepoča	0	2	5

Zločudna novotvorina dojke (C50) je najčešći uzrok oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuje invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonosi funkcionalnom oštećenju, dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatiјa (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Primorsko-goranskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 370 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, dok 2 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 69 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 69. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1072
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	915
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	49
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	26
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	50
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	589
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	448
H90-H95	Drugi poremećaji uha	530
Q90	Down sindrom	48
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	3
G35	Multipla skleroza	212

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Primorsko-goranske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 70.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 70.a i 70.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 70.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefiniran	Ukupno
Kronične bolesti	851	1093	1534	125	7	3610
Psihičke bolesti	139	222	364	80	1781	2586
Tjelesno oštećenje	464	562	621	156	0	1803
Poremećaj glasa, jezika i govora	7	18	6	18	717	766
Oštećenje vida	73	65	57	57	280	532
Intelektualne teškoće	13	28	41	111	236	429
Oštećenje sluha	68	39	47	9	265	428
Kronične bolesti kod djece	26	98	113	52	0	289
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	257
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	4	30	63	11	12	120
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	19	22	15	56
Gluhoslijepoča	-	-	0	1	0	1

Tablica 70.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	98	1592	1920
Psihičke bolesti	161	1265	1160
Tjelesno oštećenje	52	682	1069
Poremećaj glasa, jezika i govora	562	181	23
Oštećenje vida	17	152	363
Intelektualne teškoće	84	299	46
Oštećenje sluha	25	134	269
Kronične bolesti kod djece	289	-	-
Višestruke teškoće	172	83	2
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	120	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	41	13	2
Gluhoslijepoča	0	1	0

15. Sisačko-moslavačka županija

15.1. Opći sociodemografski podaci

U Sisačko-moslavačkoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 10391 žena s invaliditetom (4,1% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 14,3% ukupnog stanovništva ženskog spola Sisačko-moslavačke županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 5093 (49%) su u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 13% prisutan je i u dječoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Sisačko-moslavačka županija iznad prosjeka RH prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Sisačko-moslavačke županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 71 i 72.

Iz Sisačko-moslavačke županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjenom obliku školovanja za 613 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjenog oblika školovanja. U Sisačko-moslavačkoj županiji žive 102 braniteljice s invaliditetom te 82 osobe ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 71. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Sisačko-moslavačke županije - prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
SISAK	3485	1,4	17
PETRINJA	1499	0,6	7
KUTINA	1161	0,5	6
NOVSKA	759	0,3	4
GLINA	594	0,2	3
POPOVAČA	563	0,2	3
LEKENIK	303	0,1	1
SUNJA	290	0,1	1
DVOR	275	0,1	1
HRVATSKA KOSTAJNICA	216	0,1	1
LIPOVLJANI	210	0,1	1
MARTINSKA VES	188	0,1	1
GVOZD	183	0,1	1
TOPUSKO	146	0,1	1
VELIKA LUDINA	127	0	1
JASENOVAC	109	0	0,5
HRVATSKA DUBICA	103	0	0,5
DONJI KUKURUZARI	102	0	0,5
MAJUR	78	0	0,4
Ukupno	10391		

Tablica 72. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Sisačko-moslavačke županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
DONJI KUKURUZARI	7	24	71
DVOR	19	75	181
GLINA	67	215	312
GVOZD	9	53	121
HRVATSKA DUBICA	8	34	61
HRVATSKA KOSTAJNICA	9	65	142
JASENOVAC	13	37	59
KUTINA	161	505	495
LEKENIK	48	152	103
LIPOVLJANI	23	86	101
MAJUR	4	27	47
MARTINSKA VES	29	74	85
NOVSKA	97	302	360
PETRINJA	199	602	698
POPOVAČA	80	253	230
SISAK	485	1253	1747
SUNJA	32	103	155
TOPUSKO	14	58	74
VELIKA LUDINA	17	59	51

15.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 73.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 73.b.

Tablica 73.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Višestruka oštećenja	3789	1,5	18
Oštećenja lokomotornog sustava	3430	1,3	17
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	3337	1,3	16
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2312	0,9	11
Mentalna oštećenja	2201	0,9	11
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	719	0,3	3
Intelektualna oštećenja	672	0,3	3
Oštećenja vida	557	0,2	3
Oštećenja sluha	358	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	349	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	33	0	0,2
Gluhosljepoča	4	0	0

Tablica 73.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Višestruka oštećenja	359	1409	2021
Oštećenja lokomotornog sustava	57	1222	2151
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	129	1282	1926
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	448	673	1191
Mentalna oštećenja	102	1069	1030
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	423	223	73
Intelektualna oštećenja	230	400	42
Oštećenja vida	77	167	313
Oštećenja sluha	19	148	191
Oštećenja perifernog živčanog sustava	13	183	153
Poremećaji iz spektra autizma	22	11	0
Gluhosljepoća	0	2	2

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Sisačko-moslavačkoj županiji 0,2%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 247 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, dok 1 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 74. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 74. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	583
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	509
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	32
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	15
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	21
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	453
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	322
H90-H95	Drugi poremećaji uha	346
Q90	Down sindrom	27
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	90

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 75.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 75.a i 75.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 75.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	448	759	838	223	4	2272
Psihičke bolesti	173	206	189	55	1257	1880
Tjelesno oštećenje	131	302	263	110	0	806
Intelektualne teškoće	31	76	127	96	291	621
Poremećaj glasa, jezika i govora	8	37	18	16	478	557
Oštećenje vida	146	100	56	34	203	539
Kronične bolesti kod djece	8	118	168	73	0	367
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	30	106	194	10	15	355
Oštećenje sluha	45	50	41	25	144	305
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	284
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	4	16	8	28
Gluhoslijepoća	-	-	1	1	0	2

Tablica 75.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	55	983	1234
Psihičke bolesti	48	911	921
Tjelesno oštećenje	45	271	490
Intelektualne teškoće	191	389	41
Poremećaj glasa, jezika i govora	311	195	51
Oštećenje vida	77	158	304
Kronične bolesti kod djece	367	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	355	-	-
Oštećenje sluha	16	126	163
Višestruke teškoće	148	136	0
Poremećaji iz autističnog spektra	28	0	0
Gluhoslijepoća	0	1	1

16. Splitsko-dalmatinska županija

16.1. Opći sociodemografski podaci

U Splitsko-dalmatinskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 29150 žena s invaliditetom (11,4% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 12,8% ukupnog stanovništva ženskog spola Splitsko-dalmatinske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 15288 (52%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Splitsko-dalmatinska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju, dok je za radno-aktivnu dobnu skupinu malo ispod prosjeka RH (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Splitsko-dalmatinske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 76 i 77.

Iz Splitsko-dalmatinske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1103 osobe ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Splitsko-dalmatinskoj županiji živi 199 braniteljica s invaliditetom te 74 osobe ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 76. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Splitsko-dalmatinske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
SPLIT	11956	4,7	58
KAŠTELA	2387	0,9	12
SINJ	2035	0,8	10
SOLIN	1609	0,6	8
OMIŠ	1048	0,4	5
MAKARSKA	704	0,3	3
IMOTSKI	687	0,3	3
TROGIR	679	0,3	3
TRILJ	504	0,2	2
PODSTRANA	466	0,2	2
VRGORAC	453	0,2	2
DUGI RAT	392	0,2	2
OTOK	372	0,1	2
PODBABLJE	364	0,1	2
KLIS	307	0,1	1
MARINA	306	0,1	1
MUĆ	306	0,1	1
SEGET	289	0,1	1
HRVACE	265	0,1	1
SUPETAR	245	0,1	1
PROLOŽAC	231	0,1	1
DUGOPOLJE	199	0,1	1
VRLIKA	176	0,1	1
DICMO	167	0,1	1
OKRUG	164	0,1	1
RUNOVIĆI	154	0,1	1
PUČIŠĆA	151	0,1	1
ŠOLTA	149	0,1	1
HVAR	139	0,1	1
ZMIJAVCI	139	0,1	1
JELSA	137	0,1	1
ŠESTANOVAC	137	0,1	1
PODGORA	131	0,1	1
VIS	131	0,1	1
STARÍ GRAD	127	0	1
SELCA	121	0	1
GRADAC	118	0	1
KOMIŽA	107	0	0,5
BAŠKA VODA	97	0	0,5
CISTA PROVO	93	0	0,4
POSTIRA	92	0	0,4
ZAGVOZD	91	0	0,4
MILNA	79	0	0,4
LOVREĆ	75	0	0,4
BRELA	71	0	0,3
PRIMORSKI DOLAC	68	0	0,3
TUČEPI	64	0	0,3
PRGOMET	63	0	0,3
BOL	55	0	0,3
SUTIVAN	54	0	0,3
NEREŽIŠĆA	53	0	0,3
LEČEVICA	49	0	0,2
LOKVICIĆI	41	0	0,2
SUČURAJ	28	0	0,1
ZADVARJE	23	0	0,1
Nepoznato	2	0	0
Ukupno	29150		

Tablica 77. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Splitsko-dalmatinske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BAŠKA VODA	13	38	46
BOL	5	19	31
BRELA	4	26	41
CISTA PROVO	14	37	42
DICMO	18	74	75
DUGI RAT	44	155	193
DUGOPOLJE	26	100	73
GRADAC	11	32	75
HRVACE	11	101	153
HVAR	15	59	65
IMOTSKI	70	247	370
JELSA	17	35	85
KAŠTELA	370	973	1044
KLIS	40	118	149
KOMIŽA	12	35	60
LEČEVICA	2	12	35
LOKVIČIĆI	5	14	22
LOVREC	5	31	39
MAKARSKA	68	299	337
MARINA	25	108	173
MILNA	2	25	52
MUČ	16	118	172
NEREŽIŠĆA	5	10	38
OKRUG	20	50	94
OMIŠ	103	382	563
OTOK	33	156	183
PODBABLJE	28	145	191
PODGORA	16	39	76
PODSTRANA	69	193	204
POSTIRA	12	34	46
PRGOMET	6	14	43
PRIMORSKI DOLAC	4	29	35
PROLOŽAC	34	89	108
PUČIŠĆA	9	41	101
RUNOVIĆI	10	62	82
SEGET	24	117	148
SELCA	5	28	88
SINJ	141	800	1094
SOLIN	228	695	686
SPLIT	1200	4256	6500
STAR GRAD	13	37	77
SUČURAJ	1	7	20
SUPETAR	20	91	134
SUTIVAN	2	18	34
ŠESTANOVAC	10	29	98
ŠOLTA	6	49	94
TRILJ	41	203	260
TROGIR	91	251	337
TUČEPI	8	24	32
VIS	12	46	73
VRGORAC	35	165	253
VRLIKA	6	47	123
ZADVARJE	3	5	15
ZAGVOZD	9	36	46
ZMIJAVCI	13	48	78

16.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Splitsko-dalmatinske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja drugih organa te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 78.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 78.b.

Tablica 78.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	9471	3,7	46
Oštećenja lokomotornog sustava	8565	3,4	41
Višestruka oštećenja	8534	3,3	41
Mentalna oštećenja	6839	2,7	33
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5246	2,1	25
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1322	0,5	6
Intelektualna oštećenja	1073	0,4	5
Oštećenja vida	1022	0,4	5
Oštećenja sluha	659	0,3	3
Oštećenja perifernog živčanog sustava	637	0,2	3
Poremećaji iz spektra autizma	110	0	0,5
Gluhosljepoča	8	0	0

Tablica 78.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	436	3415	5620
Oštećenja lokomotornog sustava	155	2946	5464
Višestruka oštećenja	686	2931	4917
Mentalna oštećenja	361	2942	3536
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	792	1632	2822
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	872	366	84
Intelektualna oštećenja	215	760	98
Oštećenja vida	97	323	602
Oštećenja sluha	68	254	337
Oštećenja perifernog živčanog sustava	27	339	271
Poremećaji iz spektra autizma	79	31	0
Gluhosljepoča	1	2	5

Najčešći uzorci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju zločudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-152), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Splitsko-dalmatinskoj županiji 0,8%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 788 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 2 braniteljice Domovinskog rata, dok 2 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 79. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 79. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1675
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1903
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	97
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	17
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	84
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1059
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	875
H90-H95	Drugi poremećaji uha	620
Q90	Down sindrom	110
S48	Amputacija obje nadlaktice	3
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
G35	Multipla skleroza	305

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Splitsko-dalmatinske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 80.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 80.a i 80.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 80.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	422	1705	2665	1038	21	5851
Psihičke bolesti	72	226	501	345	4669	5813
Tjelesno oštećenje	225	515	420	308	0	1468
Kronične bolesti kod djece	47	396	400	185	1	1029
Intelektualne teškoće	4	41	145	276	542	1008
Poremećaj glasa, jezika i govora	4	10	12	14	920	960
Oštećenje vida	94	80	81	70	575	900
Razvojne teškoće koje nisu definirane	79	185	330	97	32	723
Oštećenje sluha	27	59	76	26	309	497
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	368
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	13	56	26	95
Gluhoslijepoča	-	-	0	1	0	1

Tablica 80.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	30	2575	3246
Psihičke bolesti	179	2512	3122
Tjelesno oštećenje	68	544	856
Kronične bolesti kod djece	1029	-	-
Intelektualne teškoće	177	735	96
Poremećaj glasa, jezika i govora	587	327	46
Oštećenje vida	64	274	562
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	723	-	-
Oštećenje sluha	56	206	235
Višestruke teškoće	203	160	5
Poremećaji iz autističnog spektra	66	29	0
Gluhoslijepoča	0	1	0

17. Šibensko-kninska županija

17.1. Opći sociodemografski podaci

U Šibensko-kninskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 7677 žena s invaliditetom (3% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 15,6% ukupnog stanovništva ženskog spola Šibensko-kninske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 4628 (60%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 7% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Šibensko-kninska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka ima prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Šibensko-kninske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 81 i 82.

Iz Šibensko-kninske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 243 osobe ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Šibensko-kninskoj županiji živi 48 braniteljica s invaliditetom te 37 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 81. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Šibensko-kninske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
ŠIBENIK	3279	1,3	16
KNIN	1019	0,4	5
DRNIŠ	653	0,3	3
VODICE	468	0,2	2
KISTANJE	335	0,1	2
SKRADIN	271	0,1	1
UNEŠIĆ	228	0,1	1
BILICE	178	0,1	1
RUŽIĆ	168	0,1	1
TISNO	154	0,1	1
ROGOZNICA	149	0,1	1
BISKUPIJA	138	0,1	1
PRIMOŠTEN	136	0,1	1
PIROVAC	103	0	0,5
TRIBUNJ	92	0	0,4
ERVENIK	86	0	0,4
PROMINA	84	0	0,4
MURTER - KORNATI	82	0	0,4
CIVLJANE	26	0	0,1
KIJEVO	26	0	0,1
Nepoznato	2	0	0
Ukupno	7677		

Tablica 82. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Šibensko-kninske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BILICE	15	58	105
BISKUPIJA	7	24	107
CIVLJANE	0	4	22
DRNIŠ	33	193	427
ERVENIK	3	11	72
KIJEVO	2	7	17
KISTANJE	21	76	238
KNIN	79	409	531
MURTER - KORNATI	8	32	42
PIROVAC	4	30	69
PRIMOŠTEN	10	40	86
PROMINA	6	14	64
ROGOZNICA	8	45	96
RUŽIĆ	3	49	116
SKRADIN	14	83	174
ŠIBENIK	226	1191	1862
TISNO	13	52	89
TRIBUNJ	12	28	52
UNEŠIĆ	9	23	196
VODICE	49	157	262

17.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Šibensko-kninske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja drugih organa te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 83.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 83.b.

Tablica 83.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	3217	1,3	16
Oštećenja lokomotornog sustava	3209	1,3	15
Višestruka oštećenja	3154	1,2	15
Mentalna oštećenja	1670	0,7	8
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1295	0,5	6
Oštećenja vida	393	0,2	2
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	328	0,1	2
Intelektualna oštećenja	299	0,1	1
Oštećenja sluha	290	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	250	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	19	0	0,1
Gluhosljeoča	1	0	0

Tablica 83.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	75	855	2287
Oštećenja lokomotornog sustava	25	778	2406
Višestruka oštećenja	110	828	2216
Mentalna oštećenja	37	687	946
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	88	444	763
Oštećenja vida	18	120	255
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	191	104	33
Intelektualna oštećenja	60	208	31
Oštećenja sluha	19	64	207
Oštećenja perifernog živčanog sustava	7	103	140
Poremećaji iz spektra autizma	14	5	0
Gluhosljepoća	0	0	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Šibensko-kninskoj županiji 0,1%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 98 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 1 braniteljica Domovinskog rata, dok 1 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 84. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 84. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	469
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	438
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	16
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	3
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	24
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	319
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	370
H90-H95	Drugi poremećaji uha	286
Q90	Down sindrom	23
G35	Multipla skleroza	61

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Šibensko-kninske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 85.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 85.a i 85.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 85.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	98	514	2162	141	1	2916
Psihičke bolesti	15	66	158	18	940	1197
Oštećenje vida	14	27	36	15	193	285
Intelektualne teškoće	1	8	17	51	206	283
Poremećaj glasa, jezika i govora	1	3	4	4	230	242
Kronične bolesti kod djece	3	14	96	42	0	155
Oštećenje sluha	5	11	14	4	116	150
Tjelesno oštećenje	15	26	44	16	0	101
Razvojne teškoće koje nisu definirane	2	7	47	31	3	90
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	56
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	0	14	4	18

Tablica 85.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	26	901	1989
Psihičke bolesti	15	543	639
Oštećenje vida	13	97	175
Intelektualne teškoće	54	199	30
Poremećaj glasa, jezika i govora	142	89	11
Kronične bolesti kod djece	155	-	-
Oštećenje sluha	16	50	84
Tjelesno oštećenje	5	50	46
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	90	-	-
Višestruke teškoće	18	38	0
Poremećaji iz autističnog spektra	13	5	0

18. Varaždinska županija

18.1. Opći sociodemografski podaci

U Varaždinskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 11717 žena s invaliditetom (4,6% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 14% ukupnog stanovništva ženskog spola Varaždinske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 5705 (49%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Varaždinska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobitnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju te (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Varaždinske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 86 i 87.

Iz Varaždinske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 839 osoba ženskog spola. Višestruka oštećenja, oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Varaždinskoj županiji živi 20 braniteljica s invaliditetom te 10 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 86. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Varaždinske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
VARAŽDIN	3176	1,2	15
IVANEC	979	0,4	5
NOVI MAROF	803	0,3	4
LUDBREG	629	0,2	3
LEPOGLAVA	484	0,2	2
MARUŠEVEC	465	0,2	2
TRNOVEC BARTOLOVEČKI	456	0,2	2
VARAŽDINSKE TOPLICE	448	0,2	2
GORNJI KNEGINEC	385	0,2	2
SRAČINEC	331	0,1	2
PETRIJANEĆ	322	0,1	2
VIDOVEC	320	0,1	2
MARTIJANEĆ	310	0,1	1
BEDNJA	268	0,1	1
CESTICA	266	0,1	1
JALŽABET	243	0,1	1
SVETI ĐURĐ	241	0,1	1
SVETI ILIJA	225	0,1	1
VINICA	196	0,1	1
MALI BUKOVEC	155	0,1	1
BERETINEC	146	0,1	1
KLENOVNIK	145	0,1	1
BREZNICA	143	0,1	1
LJUBEŠĆICA	137	0,1	1
VISOKO	137	0,1	1
DONJA VOĆA	118	0	1
BREZNIČKI HUM	104	0	0,5
VELIKI BUKOVEC	85	0	0,4
Ukupno	11717		

Tablica 87. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Varaždinske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BEDNJA	17	96	155
BERETINEC	13	75	58
BREZNICA	22	56	65
BREZNIČKI HUM	5	36	63
CESTICA	33	132	101
DONJA VOĆA	8	50	60
GORNJI KNEGINEC	43	161	181
IVANEC	63	393	523
JALŽABET	21	107	115
KLENOVNIK	3	78	64
LEPOGLAVA	46	191	247
LUDBREG	70	260	299
LJUBEŠČICA	15	70	52
MALI BUKOVEC	25	61	69
MARTIJANEĆ	25	147	138
MARUŠEVEC	38	171	256
NOVI MAROF	77	374	352
PETRIJANEĆ	57	157	108
SRAČINEC	36	158	137
SVETI ĐURĐ	28	97	116
SVETI ILIJA	16	109	100
TRNOVEC BARTOLOVEČKI	45	202	209
VARAŽDIN	271	1221	1684
VARAŽDINSKE TOPLICE	53	191	204
VELIKI BUKOVEC	7	38	40
VIDOVEC	35	146	139
VINICA	19	74	103
VISOKO	19	51	67

18.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Varaždinske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 88.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 88.b.

Tablica 88.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Višestruka oštećenja	4554	1,8	22
Oštećenja lokomotornog sustava	4470	1,8	22
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	3841	1,5	19
Mentalna oštećenja	2322	0,9	11
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2169	0,8	10
Intelektualna oštećenja	745	0,3	4
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	674	0,3	3
Oštećenja perifernog živčanog sustava	568	0,2	3
Oštećenja vida	370	0,1	2
Oštećenja sluha	351	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	26	0	0,1
Gluhosljepoča	2	0	0

Tablica 88.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Višestruka oštećenja	408	1817	2329
Oštećenja lokomotornog sustava	74	1645	2751
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	148	1582	2111
Mentalna oštećenja	135	1150	1037
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	290	777	1102
Intelektualna oštećenja	163	515	67
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	378	237	59
Oštećenja perifernog živčanog sustava	19	291	258
Oštećenja vida	51	141	178
Oštećenja sluha	32	130	189
Poremećaji iz spektra autizma	19	7	0
Gluhosljepoća	0	1	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Varaždinskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 267 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 1 braniteljica Domovinskog rata, dok 1 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 89. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 89. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	766
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	664
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	24
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	20
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	37
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	548
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	285
H90-H95	Drugi poremećaji uha	376
Q90	Down sindrom	43
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	111

Izvješće o ženama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Varaždinske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 90.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 90.a i 90.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 90.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	525	689	855	358	6	2433
Psihičke bolesti	88	96	140	57	1383	1764
Tjelesno oštećenje	245	323	246	136	0	950
Intelektualne teškoće	26	38	66	65	458	653
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	571
Poremećaj glasa, jezika i govora	15	13	5	9	440	482
Oštećenje vida	58	35	16	27	176	312
Kronične bolesti kod djece	14	60	160	64	0	298
Oštećenje sluha	20	32	24	4	171	251
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	22	47	131	35	9	244
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	5	9	7	21

Tablica 90.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	64	1189	1180
Psihičke bolesti	62	921	781
Tjelesno oštećenje	54	391	505
Intelektualne teškoće	105	483	65
Višestruke teškoće	237	332	2
Poremećaj glasa, jezika i govora	267	197	18
Oštećenje vida	41	112	159
Kronične bolesti kod djece	298	-	-
Oštećenje sluha	21	97	133
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	244	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	15	6	0

19. Virovitičko-podravska županija

19.1. Opći sociodemografski podaci

U Virovitičko-podravskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 4745 žena s invaliditetom (1,9% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 12,8% ukupnog stanovništva ženskog spola Virovitičko-podravske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 2175 (46%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Virovitičko-podravska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu i za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi i za dobnu skupinu 65+ (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Virovitičko-podravske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 91 i 92.

Tablica 91. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Virovitičko-podravske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
VIROVITICA	1227	0,5	6
SLATINA	737	0,3	4
PITOMAČA	590	0,2	3
SUHOPOLJE	421	0,2	2
ORAHOVICA	270	0,1	1
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	230	0,1	1
GRADINA	215	0,1	1
LUKAČ	188	0,1	1
SOPJE	155	0,1	1
ČAČINCI	148	0,1	1
VOĆIN	126	0	1
ZDENCI	112	0	0,5
ČAĐAVICA	91	0	0,4
MIKLEUŠ	85	0	0,4
CRNAC	77	0	0,4
NOVA BUKOVICA	73	0	0,4
Ukupno	4745		

Tablica 92. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Virovitičko-podravske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
CRNAC	9	24	44
ČAČINCI	9	60	79
ČAĐAVICA	11	31	49
GRADINA	24	99	92
LUKAČ	20	80	88
MIKLEUŠ	7	37	41
NOVA BUKOVICA	4	28	41
ORAHOVICA	20	117	133
PITOMAČA	70	249	271
SLATINA	56	349	332
SOPJE	18	57	80
SUHOPOLJE	42	176	203
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	33	87	110
VIROVITICA	133	591	503
VOĆIN	11	66	49
ZDENCI	8	44	60

Iz Virovitičko-podravskoj županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjenom obliku školovanja za 385 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjenjenog oblika školovanja. U Virovitičko-podravskoj županiji žive 22 braniteljice s invaliditetom te 10 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

19.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Virovitičko-podravske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su višestruka oštećenja te oštećenja drugih organa (tablica 93.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 93.b.

Tablica 93.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Višestruka oštećenja	2224	0,9	11
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	1973	0,8	10
Oštećenja lokomotornog sustava	1852	0,7	9
Mentalna oštećenja	1328	0,5	6
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	956	0,4	5
Intelektualna oštećenja	477	0,2	2
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	331	0,1	2
Oštećenja vida	237	0,1	1
Oštećenja sluha	160	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	149	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	10	0	0
Gluhosljepoča	2	0	0

Tablica 93.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Višestruka oštećenja	174	896	1154
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	63	754	1156
Oštećenja lokomotornog sustava	37	674	1141
Mentalna oštećenja	50	644	634
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	76	412	468
Intelektualna oštećenja	130	302	45
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	191	108	32
Oštećenja vida	24	97	116
Oštećenja sluha	7	47	106
Oštećenja perifernog živčanog sustava	2	85	62
Poremećaji iz spektra autizma	6	4	0
Gluhosljepoča	1	0	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini kroničnih bolesti donjeg dišnog sustava (J40-J47) te skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Virovitičko-podravskoj županiji 0,1%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 118 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U tablici 94. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 94. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	587
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	494
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	9
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	6
G70-G73	Bolesti mioneurale veze i mišića	16
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	280
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	208
H90-H95	Drugi poremećaji uha	161
Q90	Down sindrom	15
S58	Amputacija obje podlaktice	1
G35	Multipla skleroza	49

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Virovitičko-podravske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 95.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 95.a i 95.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 95.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	147	515	603	147	4	1416
Psihičke bolesti	15	155	119	45	805	1139
Tjelesno oštećenje	124	261	132	90	0	607
Intelektualne teškoće	2	36	34	47	333	452
Poremećaj glasa, jezika i govora	6	6	1	1	250	264
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	209
Oštećenje vida	22	25	18	20	116	201
Oštećenje sluha	12	16	8	3	90	129
Kronične bolesti kod djece	4	34	77	14	0	129
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	5	15	42	13	6	81
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	3	4	2	9
Gluhoslijepoča	-	-	0	1	0	1

Tablica 95.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	11	621	784
Psihičke bolesti	22	572	545
Tjelesno oštećenje	23	205	379
Intelektualne teškoće	117	291	44
Poremećaj glasa, jezika i govora	148	97	19
Višestruke teškoće	114	87	8
Oštećenje vida	18	78	105
Kronične bolesti kod djece	129	-	-
Oštećenje sluha	5	42	82
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	81	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	5	4	0
Gluhoslijepoča	1	0	0

20. Vukovarsko-srijemska županija

20.1. Opći sociodemografski podaci

U Vukovarsko-srijemskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 7939 žena s invaliditetom (3,1% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 10,5% ukupnog stanovništva ženskog spola Vukovarsko-srijemske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 3590 (45%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Vukovarsko-srijemska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Vukovarsko-srijemske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 96 i 97.

Iz Vukovarsko-srijemske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjenom obliku školovanja za 693 osobe ženskog spola. Višestruka oštećenja, oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjenog oblika školovanja. U Vukovarsko-srijemskoj županiji žive 254 braniteljice s invaliditetom te 119 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 96. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Vukovarsko-srijemske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
VINKOVCI	1856	0,7	9
VUKOVAR	1738	0,7	8
ŽUPANJA	424	0,2	2
ILOK	278	0,1	1
NUŠTAR	273	0,1	1
IVANKOVO	264	0,1	1
TRPINJA	215	0,1	1
OTOK	209	0,1	1
STARI JANKOVCI	192	0,1	1
DRENOVCI	189	0,1	1
NIJEMCI	187	0,1	1
BOROVO	172	0,1	1
CERNA	154	0,1	1
ANDRIJAŠEVCI	141	0,1	1
BOŠNJACI	135	0,1	1
GUNJA	125	0	1
VRBANJA	124	0	1
PRIVLAKA	121	0	1
TOVARNIK	120	0	1
MARKUŠICA	115	0	1
STARI MIKANOVCI	112	0	0,5
BABINA GREDA	109	0	0,5
JARMINA	100	0	0,5
BOGDANOVCI	98	0	0,5
GRADIŠTE	88	0	0,4
TOMPOJEVCI	81	0	0,4
VOĐINCI	76	0	0,4
ŠTITAR	75	0	0,4
TORDINCI	73	0	0,4
LOVAS	61	0	0,3
NEGOSLAVCI	34	0	0,2
Ukupno	7939		

Tablica 97. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Vukovarsko-srijemske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
ANDRIJAŠEVCI	15	70	56
BABINA GREDA	21	55	33
BOGDANOVCI	7	45	46
BOROVO	8	68	96
BOŠNJACI	12	69	54
CERNA	23	71	60
DRENOVCI	20	106	63
GRADIŠTE	13	34	41
GUNJA	12	69	44
ILOK	30	121	127
IVANKOVO	31	119	114
JARMINA	11	46	43
LOVAS	8	36	17
MARKUŠICA	10	39	66
NEGOSLAVCI	4	20	10
NIJEMCI	20	82	85
NUŠTAR	40	128	105
OTOK	22	105	82
PRIVLAKA	11	49	61
STARI JANKOVCI	22	74	96
STARI MIKANOVCI	21	58	33
ŠTITAR	19	34	22
TOMPOJEVCI	2	44	35
TORDINCI	9	38	26
TOVARNIK	9	73	38
TRPINJA	12	101	102
VINKOVCI	183	810	863
VOĐINCI	14	38	24
VRBANJA	14	47	63
VUKOVAR	126	691	921
ŽUPANJA	48	212	164

20.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Vukovarsko-srijemske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su višestruka oštećenja te oštećenja drugih organa (tablica 98.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 98.b.

Tablica 98.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Višestruka oštećenja	2669	1,0	13
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	2370	0,9	11
Oštećenja lokomotornog sustava	2339	0,9	11
Mentalna oštećenja	2002	0,8	10
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1143	0,4	6
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	637	0,2	3
Intelektualna oštećenja	637	0,2	3
Oštećenja vida	331	0,1	2
Oštećenja sluha	229	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	165	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	27	0	0,1
Gluhosljepoća	2	0	0

Tablica 98.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Višestruka oštećenja	413	1151	1105
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	107	1110	1153
Oštećenja lokomotornog sustava	35	906	1398
Mentalna oštećenja	73	1088	841
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	184	532	427
Intelektualna oštećenja	209	386	42
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	288	302	47
Oštećenja vida	24	130	177
Oštećenja sluha	25	102	102
Oštećenja perifernog živčanog sustava	15	94	56
Poremećaji iz spektra autizma	22	5	0
Gluhosljepoća	0	1	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Vukovarsko-srijemskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 157 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, dok 1 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 99. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 99. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	508
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	475
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	25
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	12
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	36
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	360
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	289
H90-H95	Drugi poremećaji uha	227
Q90	Down sindrom	41
G35	Multipla skleroza	63

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Vukovarsko-srijemske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 100.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobним skupinama nalaze se u tablicama 100.a i 100.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 100.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	189	193	141	24	1258	1805
Kronične bolesti	486	640	395	92	4	1617
Tjelesno oštećenje	226	292	132	80	0	730
Intelektualne teškoće	44	55	60	80	373	612
Poremećaj glasa, jezika i govora	23	32	13	15	430	513
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	375
Oštećenje vida	41	30	33	40	163	307
Kronične bolesti kod djece	35	74	87	40	0	236
Oštećenje sluha	32	27	22	4	118	203
Razvojne teškoće koje nisu definirane	15	31	42	28	7	123
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	5	9	11	25

Tablica 100.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobним skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Psihičke bolesti	39	985	781
Kronične bolesti	21	764	832
Tjelesno oštećenje	28	210	492
Intelektualne teškoće	198	372	42
Poremećaj glasa, jezika i govora	191	283	39
Višestruke teškoće	232	143	0
Oštećenje vida	18	122	167
Kronične bolesti kod djece	236	-	-
Oštećenje sluha	22	96	85
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	123	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	21	4	0

21. Zadarska županija

21.1. Opći sociodemografski podaci

U Zadarskoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 7526 žena s invaliditetom (2,9% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 8,9% ukupnog stanovništva ženskog spola Zadarske županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 3835 (51%), je u dobnjoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11% prisutan je i u dječoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Zadarska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječoj dobi, za radno-aktivnu dobu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Zadarske županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 101 i 102.

Tablica 101. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Zadarske županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
ZADAR	3228	1,3	16
BENKOVAC	517	0,2	2
OBROVAC	286	0,1	1
BIOGRAD NA MORU	243	0,1	1
SVETI FILIP I JAKOV	215	0,1	1
GRAČAC	212	0,1	1
POLIČNIK	206	0,1	1
VIR	181	0,1	1
SUKOŠAN	177	0,1	1
POSEDARJE	172	0,1	1
PAG	161	0,1	1
PAKOŠTANE	159	0,1	1
BIBINJE	156	0,1	1
PREKO	154	0,1	1
NIN	134	0,1	1
RAŽANAC	117	0	1
ZEMUNIK DONJI	110	0	0,5
PAŠMAN	109	0	0,5
STARIGRAD	94	0	0,5
STANKOVCI	92	0	0,4
NOVIGRAD	84	0	0,4
SALI	81	0	0,4
VRSI	81	0	0,4
PRIVLAKA	73	0	0,4
ŠKABRNJA	72	0	0,3
GALOVAC	62	0	0,3
JASENICE	60	0	0,3
POLAČA	60	0	0,3
KALI	59	0	0,3
LIŠANE OSTROVIČKE	41	0	0,2
KOLAN	39	0	0,2
POVLJANA	36	0	0,2
KUKLJICA	32	0	0,2
TKON	22	0	0,1
Nepoznato	1	0	0
Ukupno	7526		

Tablica 102. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Zadarske županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BENKOVAC	62	202	253
BIBINJE	25	55	76
BIOGRAD NA MORU	29	90	124
GALOVAC	5	22	35
GRACAC	6	62	144
JASENICE	6	22	32
KALI	4	17	38
KOLAN	3	13	23
KUKLJICA	0	10	22
LIŠANE OSTROVIČKE	1	12	28
NIN	17	49	68
NOVIGRAD	12	38	34
OBROVAC	23	100	163
PAG	14	51	96
PAKOŠTANE	15	63	81
PAŠMAN	4	39	66
POLAČA	5	24	31
POLIČNIK	27	105	74
POSEDARJE	24	70	78
POVLJANA	3	10	23
PREKO	16	42	96
PRIVLAKA	5	29	39
RAŽANAC	13	43	61
SALI	9	25	47
STANKOVCI	15	28	49
STARIGRAD	8	23	63
SUKOŠAN	24	70	83
SVETI FILIP I JAKOV	26	81	108
ŠKABRNJA	13	27	32
TKON	4	5	13
VIR	7	68	106
VRSI	10	32	39
ZADAR	394	1277	1557
ZEMUNIK DONJI	16	41	53

Iz Zadarske županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 528 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Zadarskoj županiji žive 72 braniteljice s invaliditetom te 76 osoba ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

21.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Zadarske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja drugih organa te višestruka oštećenja (tablica 103.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 103.b.

Tablica 103.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	2214	0,9	11
Višestruka oštećenja	2212	0,9	11
Oštećenja lokomotornog sustava	2155	0,8	10
Mentalna oštećenja	1551	0,6	7
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1149	0,5	6
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	577	0,2	3
Intelektualna oštećenja	321	0,1	2
Oštećenja vida	266	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	253	0,1	1
Oštećenja sluha	149	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	27	0	0,1
Gluhosljepoča	2	0	0

Tablica 103.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	84	835	1295
Višestruka oštećenja	179	786	1247
Oštećenja lokomotornog sustava	30	744	1381
Mentalna oštećenja	74	730	747
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	103	447	599
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	431	127	19
Intelektualna oštećenja	123	165	33
Oštećenja vida	8	82	176
Oštećenja perifernog živčanog sustava	14	107	132
Oštećenja sluha	21	61	67
Poremećaji iz spektra autizma	21	6	0
Gluhosljepoča	1	1	0

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju ishemijskim bolestima srca (I20-I25) te skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Zadarskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 228 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 1 braniteljica Domovinskog rata, dok 1 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

Izvješće o ženama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj

U tablici 104. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 104. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	351
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	493
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	23
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	7
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	32
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	341
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	191
H90-H95	Drugi poremećaji uha	148
Q90	Down sindrom	43
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
G35	Multipla skleroza	94

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Zadarske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 105.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 105.a i 105.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 105.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	11	59	128	48	1052	1298
Kronične bolesti	104	263	426	291	12	1096
Tjelesno oštećenje	285	223	188	135	1	832
Poremećaj glasa, jezika i govora	0	1	3	8	468	480
Intelektualne teškoće	1	2	44	63	178	288
Oštećenje vida	32	36	26	21	142	257
Kronične bolesti kod djece	3	35	66	44	1	149
Razvojne teškoće koje nisu definirane	9	23	63	24	16	135
Oštećenje sluha	3	13	11	13	76	116
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	84
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	0	17	7	24

Tablica 105.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Psihičke bolesti	46	587	665
Kronične bolesti	27	496	573
Tjelesno oštećenje	59	457	316
Poremećaj glasa, jezika i govora	354	116	10
Intelektualne teškoće	100	155	33
Oštećenje vida	7	78	172
Kronične bolesti kod djece	149	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	135	-	-
Oštećenje sluha	16	50	50
Višestruke teškoće	62	22	0
Poremećaji iz autističnog spektra	19	5	0

22. Zagrebačka županija

22.1. Opći sociodemografski podaci

U Zagrebačkoj županiji, stanje na dan 16.11.2021., živi 17700 žena s invaliditetom (6,9% od ukupnog broja žena s invaliditetom) (tablica 1) te na taj način žene s invaliditetom čine 11,2% ukupnog stanovništva ženskog spola Zagrebačke županije (tablica 2). Najveći broj žena s invaliditetom, njih 7865 (44%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 13% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio žena s invaliditetom u ukupnom stanovništvu ženskog spola županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Zagrebačka županija ispod prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju te da ima iznad prosjeka prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Zagrebačke županije te razrada prema dobnim skupinama nalaze se u tablicama 106 i 107.

Tablica 106. Prikaz udjela žena s invaliditetom u ukupnom ženskom stanovništvu gradova Zagrebačke županije – prevalencija invaliditeta na 10000 žena

Grad	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
VELIKA GORICA	3693	1,4	18
SAMOBOR	1880	0,7	9
ZAPREŠIĆ	1601	0,6	8
SVETI IVAN ZELINA	956	0,4	5
JASTREBARSKO	940	0,4	5
SVETA NEDELJA	917	0,4	4
DUGO SELO	896	0,4	4
VRBOVEC	831	0,3	4
IVANIĆ-GRAD	803	0,3	4
BRDOVEC	622	0,2	3
KRIŽ	430	0,2	2
RUGVICA	411	0,2	2
BISTRA	385	0,2	2
BRCKOVljANI	372	0,1	2
KLOŠTAR IVANIĆ	309	0,1	1
DUBRAVA	296	0,1	1
JAKOVLJE	262	0,1	1
KLINČA SELA	255	0,1	1
GRADEC	226	0,1	1
PISAROVINA	213	0,1	1
STUPNIK	204	0,1	1
PUŠČA	150	0,1	1
MARIJA GORICA	135	0,1	1
KRAŠIĆ	129	0,1	1
ORLE	120	0	1
KRAVARSKO	83	0	0,4
LUKA	80	0	0,4
FARKAŠEVAC	78	0	0,4
POKUPSKO	77	0	0,4
PRESEKA	77	0	0,4
RAKOVEC	76	0	0,4
DUBRAVICA	72	0	0,3
BEDENICA	67	0	0,3
ŽUMBERAK	54	0	0,3
Ukupno	17700		

Tablica 107. Prikaz broja žena s invaliditetom prema dobnim skupinama i gradovima Zagrebačke županije

Grad	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
BEDENICA	12	28	27
BISTRA	44	182	159
BRCKOVljANI	45	191	136
BRDOVEC	81	287	254
DUBRAVA	25	146	125
DUBRAVICA	3	39	30
DUGO ŠELO	140	405	351
FARKAŠEVAC	6	39	33
GRADEC	31	98	97
IVANIĆ-GRAD	113	336	354
JAKOVLJE	22	116	124
JASTREBARSKO	97	396	447
KLINČA SELA	35	103	117
KLOŠTAR IVANIĆ	36	138	135
KRAŠIĆ	20	44	65
KRAVARSKO	11	43	29
KRIŽ	50	161	219
LUKA	5	38	37
MARIJA GORICA	17	66	52
ORLE	29	52	39
PISAROVINA	19	78	116
POKUPSKO	14	31	32
PRESEKA	8	36	33
PUŠČA	24	62	64
RAKOVEC	12	34	30
RUGVICA	51	201	159
SAMOBOR	276	803	801
STUPNIK	30	96	78
SVETA NEDELJA	115	381	421
SVETI IVAN ZELINA	79	426	451
VELIKA GORICA	525	1490	1678
VRBOVEC	114	364	353
ZAPREŠIĆ	185	626	790
ŽUMBERAK	4	21	29

Iz Zagrebačke županije, u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1455 osoba ženskog spola. Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Zagrebačkoj županiji žive 53 braniteljice s invaliditetom te 22 osobe ženskog spola koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

22.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod žena s invaliditetom s područja Zagrebačke županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te višestruka oštećenja (tablica 108.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola razvrstane prema dobnim skupinama nalaze se u tablici 108.b.

Tablica 108.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola

Vrste oštećenja	Broj žena	% od ukupnog broja žena s invaliditetom	Prevalencija / 10000 žena
Oštećenja lokomotornog sustava	5516	2,2	27
Višestruka oštećenja	5194	2,0	25
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	4698	1,8	23
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3893	1,5	19
Mentalna oštećenja	3327	1,3	16
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1661	0,7	8
Intelektualna oštećenja	868	0,3	4
Oštećenja vida	519	0,2	3
Oštećenja sluha	359	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	349	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	53	0	0,3
Gluhosljepoča	6	0	0

Tablica 108.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe ženskog spola prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Oštećenja lokomotornog sustava	130	2275	3111
Višestruka oštećenja	617	2027	2550
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	213	2099	2386
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	522	1244	2127
Mentalna oštećenja	277	1699	1351
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1024	576	61
Intelektualna oštećenja	226	596	46
Oštećenja vida	54	223	242
Oštećenja sluha	32	180	147
Oštećenja perifernog živčanog sustava	24	195	130
Poremećaji iz spektra autizma	37	16	0
Gluhosljepoča	0	2	4

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Zagrebačkoj županiji 0,4%, od ukupnog broja žena s invaliditetom, vještačeno kao osobe ženskog spola sa 100% oštećenjem od čega je 495 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 1 braniteljica Domovinskog rata, dok 1 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

Izvješće o ženama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj

U tablici 109. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 109. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu ženskog spola

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj žena
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	786
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	749
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	47
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	31
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	35
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	598
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	394
H90-H95	Drugi poremećaji uha	347
Q90	Down sindrom	53
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	182

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod žena s invaliditetom s područja Zagrebačke županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 110.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 110.a i 110.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 110.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	493	937	1170	491	17	3108
Psihičke bolesti	145	243	201	79	2219	2887
Poremećaj glasa, jezika i govora	32	62	38	12	1298	1442
Tjelesno oštećenje	211	319	279	157	1	967
Intelektualne teškoće	36	41	58	94	578	807
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	533
Kronične bolesti kod djece	54	213	141	80	1	489
Oštećenje vida	75	58	27	31	272	463
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	76	183	113	44	28	444
Oštećenje sluha	40	32	34	17	174	297
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	10	18	20	48
Gluhoslijepoča	-	-	1	0	0	1

Tablica 110.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Dobne skupine		
	0-19	20-64	65+
Kronične bolesti	65	1564	1479
Psihičke bolesti	139	1512	1236
Poremećaj glasa, jezika i govora	883	530	29
Tjelesno oštećenje	59	403	505
Intelektualne teškoće	178	583	46
Višestruke teškoće	387	144	2
Kronične bolesti kod djece	489	-	-
Oštećenje vida	41	197	225
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	444	-	-
Oštećenje sluha	22	162	113
Poremećaji iz autističnog spektra	32	16	0
Gluhoslijepoča	0	1	0